

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY

Katedra fyzické geografie a geoekologie

PŘÍRODNÍ PARKY NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

(Bakalářská práce)

Klára Bejblová

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.

PRAHA 2007

10. 8. 2007
10. 8. 2007

502.21.1-01

(437.3)

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala sama a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje.

Praha 23. 8. 2007

Bejblara
.....

Poděkování:

Mé poděkování patří především Doc. RNDr. Zdeňkovi Lipskému, CSc. za čas a trpělivost, kterou mi během psaní této práce věnoval.

Abstract:

There are two kinds of nature protection in the Czech Republic. The first one, that seems to many people much more important is special nature protection (National parks, Protected landscape area etc.). The second one is the common protection and it includes object that this work is about – a nature park.

The nature parks are important part of the Czech nature protection. They take share about 10 % of the area of the republic. The promoters of the parks are regional authorities. They publish the public notice, that base on the law number 114/1992 Coll. and contain the limitation of boundaries, the function of the park and the condition of protection.

There are 147 nature parks in the Czech Republic. Many conservationists view the importance of the parks in two reasons. The first reason is that the parks are protected areas, which served to conservation of biodiversity in the land and these days the biodiversity has become the basic point of the environment protection. The second reason is the meaning of the parks as a so-called buffer area. It means that the parks make a passing place between non-protection landscape and the landscape with strict rules (for example the National parks, the Protected landscape area).

The nature parks were called a Rest area till 1992 and beside a different name they had also a different usage. They mainly serve as a place for a rest and recreation. The rest areas were just rewrite to the nature parks in 1992. This act effect many problems such as mistakes in the public notice or disturbance, which set in by inconsistent treatment with them. Some of the rest areas somehow disappeared and there are no references to them. Otherwise they exist as the nature parks, but with a different name and it is really hard to find it out.

Today the nature parks are known by few people. There are really small materials about them (e.g. books, publications, prospectus, video cassette, CD, DVD) and the information in the landscape in major part of the park are absolutely missing. This has to be changed because if people don't know about the nature park they don't know about their rules of protection and they could destroy the nature.

1. Úvod	5
1.1. Metody zpracování	5
2. Ochrana přírody a krajiny v České republice	6
3. Vývoj a legislativa přírodních parků	10
3.1. Oblasti klidu	10
3.2. Metodika zřizování oblastí klidu	10
3.3. Přírodní parky	14
3.4. Současná legislativní úprava	15
3.5. Rozdíly mezi oblastmi klidu a přírodními parky	16
3.6. Vyhlášení přírodních parků podle časových etap	16
4. Typologie přírodních parků	19
5. Přírodní parky podle krajů	22
5.1. Jihočeský kraj	23
5.2. Jihomoravský	25
5.3. Karlovarský	27
5.4. Královéhradecký	29
5.5. Liberecký	30
5.6. Moravskoslezský	31
5.7. Olomoucký	33
5.8. Pardubický	34
5.9. Plzeňský	35
5.10. Praha	37
5.11. Středočeský	39
5.12. Ústecký	41
5.13. Vysočina	42
5.14. Zlínský	43
6. Závěr	46
7. LITERATURA	48
8. SEZNAM ZKRATEK	50
9. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ UMÍSTĚNÝCH V TEXTU	51
10. TABULKOVÉ A GRAFOVÉ PŘÍLOHY	52
11. MAPOVÉ PŘÍLOHY	66

1. Úvod

Přírodní parky na území České republiky jsou nástrojem obecné ochrany přírody podle §12 odst. 3 zákona č. 114/92 Sb. a slouží k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami. Přírodní parky se zřizují mimo zvláště chráněná území, přičemž maloplošná zvláště chráněná území do nich mohou být začleněna. V podstatě přírodní parky vytváří jakési přechodné chráněné území, hovoří se také o „nárazníkové zóně“, s volnějším ochranným režimem než je tomu u zvláště chráněných území.

„Přírodní parky jsou kategorií územní ochrany, která je tak trochu stranou zájmu široké veřejnosti.“ (Plesník, 2001). Také někteří ochranáři vnímají jako „chráněná území“ (formy územní ochrany) jen kategorie zvláště chráněných území vedené v části třetí zákona č. 114/1992 Sb. (Hošek, 2002). To se odráží v přístupu k přírodním parkům. Ať už jejich evidenci, ochraně či propagaci. Významným ukazatelem malého významu parků je i abstinance souhrnné informace nebo publikace.

Cílem práce je vypracování obecné studie o přírodních parcích. Ta zahrnuje vývoj přírodních parků a jejich legislativy, jejich typologii a rozdělení parků podle krajů. Dále se práce zaměřuje na obecnou statistiku, která se soustředí nejen na přírodní parky, ale i na porovnání s ostatními chráněnými územími.

1. 1. Metody zpracování

Práce je zpracována formou rešerše a jejím základním předmětem je sestavit ucelený přehled vyhlášených přírodních parků na území České republiky se základními kvantitativními a statistickými údaji, analyzovat rozmístění přírodních parků a zjistit, jaké typy území do přírodních parků jsou zahrnuty.

Informace o přírodních parcích byly poskytnuty Agenturou ochrany přírody a krajiny (AOPK), která ve své archivě uchovává vyhlášky. Ty jí byly poskytnuty Okresními respektive Krajskými úřady. Dle čísel vyhlášek jsem poté využívala portál veřejné správy. Dalším zdrojem byly krajské úřady, přičemž jen malá část poskytuje informace v elektronické podobě a některé úřady dokonce poskytují pouze seznam vyhlášek přírodních parků. Posledním velkým zdrojem byl „VaV/640/1/99, Péče o krajinu“, což je jediný projekt v České republice, který se zabýval obecným zhodnocením přírodních parků.

2. Ochrana přírody a krajiny v České republice

V České republice se setkáváme se snahou o ochranu přírody již ve 13. století. Ta byla spojena se zachováním biodiverzity především lesní zvěře, která byla určena k honitbě. Jako vědní obor se však objevuje až na začátku 19. století. Až do roku 1955 nevyšel zákon, který by chránil jisté území pro jeho velké přírodní hodnoty. Tehdejší Masarykova akademie práce podala roku 1945 návrh takového zákona, ale ten se však zdál na svou dobu příliš náročný. V roce 1956 byl schválen první zákon na ochranu přírody, 40/1956 Sb. Zákon byl velmi stručný a spíše než velkým podnikům, které byly hlavními producenty znečištění, se soustředil a omezoval občany státu. V 70. letech se situace začala měnit. Důvodem toho byly stále více vnímatelnější změny v krajině, a to především zmenšování biodiverzity. Z lokálního (státního) problému se začínal stávat problém globální. (Agentura ochrany přírody a krajiny, 2007)

V současné době se ochranou přírody a krajiny v České republice zabývá zákon č. 114/1992 Sb. Účelem zákona je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. (§1 zákona č. 114/1992).

Důvody ochrany přírody a krajiny se dají rozdělit do tří skupin:

- **estetické (rekreační):** Přírodu je třeba chránit, protože je krásná a protože je to místo, kde se lidé mohou odreagovat od stresu a civilizace
- **etické (teologické):** Člověk, jakožto správce přírody, tvor obdařený schopnostmi spíše přírodu vážně poškodit, by se měl spíše snažit o její ochranu
- **biologické (ekologické):** Biodiverzitu v přírodě potřebujeme, neboť je nutná k ochraně funkcí krajiny či ekosystémů. Již vyhubení jednoho klíčového druhu může představovat vážný problém. Dalším důvodem k ochraně druhů může být potenciální lékařské využití (Petříček, 1999)

Citovaný zákon rozděluje předměty zájmu (úpravy) na zvláštní a obecnou ochranu. Do zvláštní ochrany (zejm. části III., IV. a V. zákona) patří zvláště chráněná území, zvláště chráněné stromy a památné stromy. Obecná ochrana (zejména část II. Zákona) ji na základě trvalé udržitelnosti doplňuje a pokrývá tak zbývající ostatní území

(tzv. volnou krajinu) a ostatní druhy (tj. druhy, které nebyly zařazeny mezi zvláště chráněné).

Vybereme-li dále pouze plošné celky, můžeme ve zvláštní ochraně hovořit o zvláště chráněných území (ZCHÚ), která jsou dělena na velkoplošná zvláště chráněná území (VZCHÚ) a maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ).

Tyto se dále člení:

Velkoplošná zvláště chráněná území:

- **Národní park (NP)** - určuje § 15 - 24 zákona 114/1992 Sb. Je to celosvětově užívaná kategorie, v níž jsou vyhlášována mezinárodně nebo celostátně významná a jedinečná území s dochovanými přírodními nebo málo ovlivněnými ekosystémy. Veškeré využívání národního parku je podřízeno zachování a zlepšení přírodního prostředí a musí být v souladu s vědeckým i kulturně-osvětovým a výchovným posláním. Do současné doby byly na území České republiky vyhlášeny čtyři národní parky:

- NP Krkonoše
- NP Šumava
- NP Podyjí
- NP České Švýcarsko

- **Chráněné krajinné oblasti (CHKO)** - je definována v § 25 - 28 zákona 114/1992 Sb. Je to naše národní kategorie, určená k ochraně rozlehlejších území nebo celých geografických oblastí s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristickým reliéfem a převahou přirozených, respektive polopřirozených ekosystémů. Významnými estetickými hodnotami takových krajin bývají i dochované památky historického osídlení. V současné době je v této kategorii chráněno 25 území.

Maloplošná zvláště chráněná území:

- **Národní přírodní rezervace (NPR)** - charakterizují ji § 28 - 32 zákona 114/1992 Sb. Poskytuje ochranu jedinečným přírodním ekosystémům nebo jejich souborům, vázaným na přirozený reliéf a typickou geologickou

stavbu, v mezinárodním nebo národním měřítku ojedinělým svou strukturou, zachovalostí a přítomností význačných přírodních fenoménů.

- **Národní přírodní památka (NPP)** - definuje ji § 35 zákona 114/1992 Sb. Jde zpravidla o území menší rozlohy s cílem zachování určitých specifických přírodních objektů vysoké (národní až nadnárodní) hodnoty. Předmětem ochrany v NPP může být geologický nebo geomorfologický útvar (jeskyně, geologický profil), naleziště velmi vzácných nerostů, výskyt velmi vzácných a ohrožených druhů živočichů či rostlin ve fragmentárně zachovaném - nereprezentativním - ekosystému, nebo také útvar zformovaný člověkem (historicky cenné parkové úpravy krajinných úseků, arboreta apod.). Vyhlášeno, jako národní přírodní památka, bylo 102 území.

- **Přírodní rezervace (PR)** - je určena k ochraně ekosystémů význačných pro určitý region či geografickou oblast. Má stanoveny obdobné základní ochranné podmínky jako národní přírodní rezervace (§ 33 - 34 zákona 114/1992 Sb). Přírodních rezervací je v současné době 750.

- **Přírodní památka (PP)** - je definována v § 36 zákona 114/1992 Sb. a je obdobou národní přírodní památky, avšak pouze s regionálním významem. Jejím prostřednictvím lze chránit fragmenty ekosystémů, geologické útvary nebo významné tvary reliéfu, či výskyt vzácných druhů organismů na sekundárních stanovištích. Tato kategorie je co do počtu nejobsáhlejší - je v ní chráněno 1180 území a objektů.

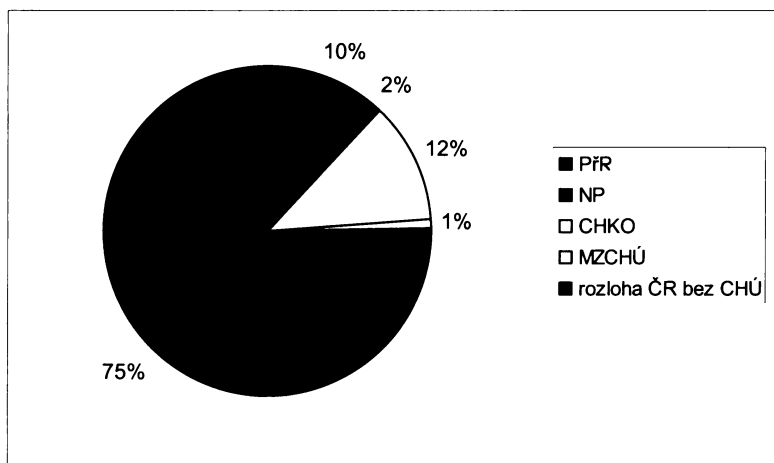
V obecné ochraně přírody se setkáváme s pojmem **přírodní park (PřR)**. Ty se významnou rolí podílejí především v ochraně krajinného rázu.

Tabulka č.1: Chráněná území v České republice

Území	Počet	Rozloha v km ²
NP	4	785,9
CHKO	25	8291,6
MZCHÚ	2142	691,2
PřR	146	8156,0

Zdroj: Zpráva o životním prostředí ČR

Graf č.1: Procentuální rozložení chráněných oblastí v České republice

Zdroj: Zpráva o životním prostředí ČR

3. Vývoj a legislativa přírodních parků

3.1. Oblasti klidu

Až do roku 1992 se přírodní parky nazývají oblasti klidu (OK). Ty byly vyhlášovány okresními národními výbory (popř. krajskými národními výbory) podle §39 odst. 2 (písm. j.) zákona č. 69/1976 Sb. Oblasti klidu měly poněkud jinou funkci než přírodní parky dnes. Sloužily spíše k rekreaci obyvatel stále se více rozrůstajících městských a průmyslových aglomerací a nahrazovaly tradiční rekreační střediska, lázeňská místa a horská centra, která těmto požadavkům odpovídaly čím dál tím méně.

Oblasti klidu byly relativně přírodní části krajiny, chráněná v celospolečenském zájmu za účelem zachování příznivých biologických a estetických vlastností. Ochrana se vztahovala na uchování přírodního charakteru, která vystačila i s minimálním omezením hospodářské činnosti. Klidové oblasti byly kromě funkce rekreační využívány jako předpolí území s přísnými ochrannými podmínkami (zákon č.69/1976 Sb.).

3.2. Metodika zřizování oblastí klidu

Obecné metodické zásady zřizování oblastí klidu byly zpracovány až v r. 1975 ministerstvem kultury ČSR ve spolupráci s dalšími ústředními orgány a publikovány jako metodický návod ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury České socialistické republiky roč. 32, čís. 2, str. 48-50 (1976).

V zájmu jednotného postupu při zřizování oblastí klidu je citován metodický návod (Generel Východočeského kraje, 1985) :

1.

Význam oblastí klidu v ČSR

Oblasti klidu jsou relativně hodnotné přírodní části krajiny, chráněné v celospolečenském zájmu pro zachování příznivých biologických, krajinných a estetických vlastností prostředí. Ochrana vztahující se k uchování cenného krajinného přírodního charakteru pro rekreaci si vyžádá koordinaci všech činností v oblasti.

Oblasti klidu jsou novou koncepční formou ochrany přírodního prostředí, navazující na chráněná území podle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody a mají charakter funkční krajinné zóny dostatečně rozlehlé a mají předpoklady pro rekreaci se zaměřením na možnosti koexistence mezi rekreační funkcí a ekonomickým využíváním pro zemědělství, lesní hospodářství, myslivost a rybářství.

V oblasti klidu má být zajištěna koordinace zájmů ochrany přírody a krajiny, lesní výroby, zemědělství, rybářství, rekreace vodního hospodářství pod zorným úhlem významu přírodního prostředí pro rekreaci. Může zahrnovat i menší sídla spjata s charakterem krajiny. Režim oblasti klidu v podstatě neznamená významná ekonomická omezení pro primární výrobní sektor, kromě těžby nerostných surovin, avšak zpravidla v podmínkách lesů a drnového fondu předpokládá ohleduplný postup při uplatňování zájmů všech zúčastněných orgánů a organizací s ohledem na dochovaný stav přírodního prostředí. Řádný provoz lesního hospodářství je zcela v souladu s ochrannými záměry. Rovněž v zemědělství se předpokládá provoz s maximálním šetřením dosud vytvořeného půdorysu krajiny.

Garantem za využívání travních porostů, údržbu krajinnotvorné zeleně na zemědělské půdě, pobřežních porostů a údržbu krajinnotvorné funkce okrajů lesa jsou majitelé a uživatelé pozemků.

2.

Ochranný režim

Pro oblast klidu se stanoví ochranný režim, který vytváří vhodné podmínky pro zotavení a rekreaci občanů. Za tím účelem se veškeré činnosti v oblasti klidu usměrňuje, především územním plánem.

V oblastech klidu se předpokládá :

- Vyloučit území oblasti klidu z úvah o lokalizaci průmyslových nebo jiných objektů, které by rušivě zasáhly do přírodních poměrů.
- Realizovat stavební uzávěru pro objekty individuální a hromadné rekreace.
- Hromadná ubytovací zařízení umísťovat mimo klidové oblasti. Zachovat pro rekreaci vhodné rybníky a vodní plochy s výjimkou těch, které jsou využívány pro intenzivní

rybníkářství a kachní, eventuelně kaprokachní hospodářství i chov husí.

- Vyloučit umístování dalších budov ve volné krajině s výjimkou účelových zařízení lesního provozu, zemědělství, rybářství, ochrany přírody a myslivosti.
- Při souhrnných pozemkových úpravách, pokud budou prováděny i mimo oblasti intenzivní zemědělské výroby, je třeba uchovat po obvodu lesních komplexů, podél vodních toků a vycházkových cest dnešní trvalé travní porosty s rozptýlenými dřevinami jako potencionální rekreační plochy. Je žádoucí uchovat i dnešní podíl trvalých travních porostů, zejména pastevních ploch a výběhů, pokud přispívají k rekreační způsobilosti oblasti. Nebude dovoleno používat trhavin při rozmetání chlévské mrvy.
- Regulaci vodotečí v oblastech klidu lze přizpůsobit pouze výjimečně a pouze v případech, kdy to bude nutné z hlediska zajištění zemědělské výroby a pro potřeby nezbytné úpravy odtokových poměrů. Nezbytná meliorační opatření je nutno provádět v souladu se zásadami ochrany a tvorby krajinného prostředí po předchozím projednání s příslušným odborem okresního národního výboru.
- Stávající síť veřejných komunikací rozšiřovat jen jako systém pečlivě trasovaných chodníků pro pěší. Úpravy komunikací je třeba konzultovat s orgány ochrany přírody. Zakázat vjezd motorovým vozidlům mimo klasifikovanou čestní síť, s výjimkou vozidel zajišťujících výrobní úkoly. Pokud probíhají frekventovanější komunikace klidovou oblastí, zakázat na nich stání, případně i zastavení a dávání zvukových znamení. Vybudovat mimo klidové oblasti vhodná parkoviště a jiná zařízení (občerstvení, zdravotní a sociální zařízení apod.). Buduje je provozovatel, v jehož zájmu se zřizují a jejich provoz kryje ze svých finančních prostředků. Toto zařízení nesmí být zřizována, na zemědělské půdě.

Výběr a zřizování oblastí klidu

Podklady pro výběr území oblastí klidu jsou: Zpracovaná územně plánovací dokumentace; Územní průměr významných krajinných prvků; Rajonizace cestovního ruchu; Dlouhodobá koncepce reakce obyvatelstva v ČR; Směrný vodohospodářský plán a ostatní materiály a studie zabývající se touto problematikou.

Výběr oblastí klidu provádějí odbory kultury, odbory výstavby a územního plánování, lesního hospodářství a zemědělství okresních národních výborů (dále jen ONV), zemědělské správy a podnikové ředitelství státních lesů. V případě, že oblast klidu zasahuje více okresů, déle provádí výběr obdobným způsobem příslušné odbory krajských národních výborů (dále jen KNV), nebo jimi pověřené odbory jednoho ONV. Metodickou spoluprací při výběru zajišťují příslušná krajská střediska státní památkové péče a ochrany přírody, Státní ústav památkové péče a ochrany přírody v Praze, Terplán - Státní ústav územního plánování a Ústav pro hospodářskou úpravu lesů.

Oblast klidu vyhláší po odsouhlasení pracovní skupinou pro oblast klidu okresní národní výbor (případně krajský národní výbor) vyhláškou. Odbor kultury ONV (KNV) zajistí evidenci oblasti prostřednictvím příslušného střediska státní památkové péče a ochrany přírody a Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.

Režim oblastí klidu zabezpečují národní výbory - místní národní výbor, okresní národní výbor a krajský národní výbor, které zajišťují koordinaci veškeré činnosti v této oblasti. Pro tuto oblast se zpracovává dle potřeby územně plánovací dokumentace, kterou zajišťuje odbor výstavby a územního plánování příslušného okresního národního výboru. ONV (KNV) zajistí na přístupových cestách označení hranice oblastí klidu tabulemi, které budou obsahovat mapku příslušné oblasti s výpisem režimu oblasti. Při označování se využije aktivity občanů, dobrovolných a zájmových organizací.

4.

Propagace oblastí klidu

S významem oblastí klidu pro odpočinek člověka, a jejich využitím, je třeba seznamovat nejširší veřejnost a zejména mládež vhodnými formami propagace. Půjde přitom též o náležitá poučení všech obyvatelů oblastí klidu, aby svými činy a chováním aktivně ovlivňovali prostředí nejen k zachování stávajícího stavu, ale k postupnému jeho zlepšení. Principy ochranného režimu, je třeba výchovou přenášet i mimo oblast klidu, do celkového přírodního a životního prostředí.

Vedle různých forem propagace (nástěnky, plakáty, skládačky, filmy, diapozitivy) se uplatní kulturně výchovná činnost promítnutá do jednotlivých plánů s cílem, aby systém oblastí klidu se stal novou koncepční formou ochrany přírodního prostředí, přírody a krajiny v tvorbě životního prostředí socialistické společnosti ve vztahu k rekreaci.

Ministerstvo kultury, ministerstvo zemědělství a výživy, ministerstvo lesního a vodního hospodářství a ministerstva výstavby a techniky vydají postupně soubory plakátů s tematikou oblastí klidu a další propagační materiály. Současně využijí vlastních propagačních akcí (např. Dny ochrany přírody, Měsíc lesů, tábory ochrany přírody, přednášková činnost pro rekreanty, turisty atd.) k šíření poznatků o nové koncepční formě ochrany přírodního prostředí, včetně jeho využívání. Na této činnosti se budou podílet krajská a okresní kulturní střediska i středisková a místní kulturní zařízení.

3.3. Přírodní parky

Dle § 90 odst.11 zákona č. 114/1992 Sb. se oblasti klidu vyhlášené obecně závaznými právními předpisy prohlásily za přírodní parky, aniž by byly jejich vyhlášky a posláné novelizovány a upraveny.

Přírodní parky (PřR) spadají do části obecné ochrany přírody a krajiny podle §12 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. (viz.dále). Přírodní parky se zřizují mimo zvláště chráněná území, přičemž maloplošná zvláště chráněná území do nich mohou být začleněna. Pro přírodní parky neplatí přísné ochranné režimy jako u zvláště chráněných území. Tato území naopak vytváří jakési rozsáhlé nárazníkové zóny zvláště chráněným

územím, tzn. zmírňují přechod mezi volně přístupnou krajinou a pevně danými omezeními zvláště chráněných území.

Po roce 1992 byly přírodní parky vyhlášovány především z důvodu ochrany území např. před konkrétní negativní výstavbou, těžbou, nadměrnou rekreací, vodohospodářskými úpravami, dalšími důvody byla preventivní ochrana větších krajinných celků a jejich krajinného rázu, často na základě vyhodnoceného krajinného mapování a posouzení území odborníky. Pak byly vyhlášovány přírodní a kulturní harmonické krajiny se soustředěnými významnými krajinnými prvky.

Od roku 1992 do konce roku 2002 vyhlášovaly přírodní parky okresní úřady. Od 1. 1. 2003 přešla tato působnost na krajské úřady. Podle § 77a) zákona č. 114/1992 Sb. mohou kraje vydávat pro svůj obvod nařízení o zřízení přírodního parku, včetně omezení využití jeho území (viz. § 12 odst. 3 zákona) a zajišťují péči o tato území.

3.4. Současná legislativní úprava

Přírodní park byl poprvé definován v zákonu 114/92 Sb., a to ve stejném paragrafu jako krajinný ráz (§ 12), k jehož ochraně má mimo jiné sloužit. Citace §12 zákona č. 114/1992 Sb.:

(1) Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

(2) K umístování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(3) K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

3.5. Rozdíly mezi oblastmi klidu a přírodními parky

Jak již bylo řečeno, před rokem 1992 kategorie přírodní park neexistovala. Byly vyhlášovány klidové oblasti, které však plnily především funkci rekreační a vyhlášky omezovaly vlivy, které by ji mohly narušit.

U přírodních parků, vzniklých po roce 1992, se důvody ochrany výrazně změnilly. Parky byly zřizovány jako:

- přírodní park jako přípravný stupeň pro velkoplošné chráněné území, tj. CHKO (typickým příkladem je přírodní park Český les)
- ochrana území před výstavbou, těžbou, nadměrnou rekreací, vodohospodářskými úpravami (nárůst těchto aktivit vyburcoval orgány ochrany přírody k vyhlášení přírodních parků)
- preventivní ochrana větších krajinných celků a jejich krajinného rázu, tj. krajin převážně přírodních i kulturní harmonické krajiny (tento důvod byl především na okresech s dokončeným mapováním aktuálního stavu krajiny a s větším soustředěním přírodovědně zaměřených odborníků) (Bínová, 1999)

3.6. Vyhlášení přírodních parků podle časových etap

Následující rozdělení přírodních parků je provedeno podle etap jejich vzniku do čtyř částí. V první jsou uvedeny přírodní parky, které vznikly před vyhlášením zákona č. 114/1992 Sb., tedy jako oblasti klidu. Následuje jediný park vyhlášený roku 1992. Ve třetí a čtvrté části jsou parky, které byly vyhlášeny ONV a po roce 2002 kraji.

Seznam nemusí být úplný, jelikož krajské úřady uvádějí pouze současné přírodní parky a není jisté, jestli ostatní instituce (např. AOPK) mají v archivu veškeré vyhlášky, které byly vydány. Současné nebyly zjištěny informace o několika oblastech klidu, které v roce 1992 nebyly přehlášeny na přírodní park.

Přírodní parky vyhlášené před rokem 1992 jako oblasti klidu:

Písecké hory, Jevišovka, Rakovecké údolí, Horní Střela, Hřešihlavská, Manětínská, Pod Štědrým, Rohatiny, Rokotná, Údolí Bílého potoka, Kamínky, *Kameničky*, *Kohoutov*, Plánický hřeben, Radeč, Trhoň, *Kojetín*, *Horní Odra*, Halasovo Kunštátsko,

Přebuz, Kašperská vrchovina, *Bojiště 1866 na Chlumu u Hradce Králové*, Hostýnské vrchy, Leopoldovy Hamry, Český les, Chříby, Baba ,Bobrava, Plánický hřeben – Kakov, Třebíčsko, *Diana*, Buková hora, Balinské údolí, Botič – Milíčov, Halštrov, Říčanka, Říčky, Sýkornice, Brdy, Čeřínek, Jelení vrch, Stráž nad Ohří, Kocháno, Jeřáb, Jesenicko, Kralický Sněžník, Suchý vrch – Buková hora, Zelenov, Povodí Kačáku, Střední Pojihlaví, Draha – Trója, Hostivař – Záběhllice, Kersko, Lanškrounské rybníky, Radotínsko – Chuchelský háj, Rokyta, Smrčiny, Střed Čech, Šárka – Lysohaje, Doupovské hory, Klánovice – Čihadla, Košíře – Motol, Modřanská rokle – Cholupice, *Krvavý a Kačležský rybník*.

Přírodní parky uvedené kurzívou nejsou v současné době uváděny jako přírodní parky. Přírodní park Bojiště 1866 na Chlumu u Hradce Králové byl zrušen vyhláškou ONV v roce 1998 a Přírodní park Diana v roce 1990. Přírodní park Krvavý a Kačležský rybník byl přehlášen na přírodní rezervaci. Oba přírodní parky, Kameničky i Kohoutov, se staly součástí CHKO. O zbývajících parcích nebyly nalezeny žádné odkazy.

Jediný přírodní park vyhlášený v roce 1992, po vydání zákona č. 114/1992 Sb. byl přírodní park Řehořkovo Kořenecko.

Přírodní parky vyhlášené ONV v letech 1993-2001:

Prokopské a Dalejské údolí, Strážnické Pomoraví, Velkopopovicko, Buděticko, Černická obora, Česká Kanada, Český les, Dolní Povltaví, Džbán, Homolka - Vojířov, Jistebnická vrchovina, Kukle, Lysicko, Moravice, Oderské vrchy, Plziny, Podbeskydí, Polánka, Rymaň, Sedmihoří, Sovinecko, Turovecký les, Valcha, Hadovka, Horní Berounka, Ještěd, Kamenné vrchy, Kosí potok, Melechov, Soběnovská vrchovina, Svratecká hornatina, Údolí Bystřice, Východní Krušné hory, Vyšebrodsko, Záhlinické rybníky, Zlatý kopec, Bohdalov-Hartinkov, Doupovská pahorkatina, Džbány - Žebrák, Heřmanův Městec, Jistebnická vrchovina, Les Včelný, Orlice, Rokytná, Terezske údolí, Údolí Křetinky, Ždánický les, Březná, Maloskalsko, Oslava, Peklo, Třemšín, Úterský potok, Čížovky, Doubrava, Jabkenicko, Novohradské hory, Údolí Krounky a Novohradky, Mikulčický luh, Niva Jihlavy, Poluška, Prakšická vrchovina, Dolní Poohří, Hrádeček, Chlum, Údolí Prunéřovského potoka, Velký Košíř, Bohdalovsko, Kladecko, Kornatický potok, Želechovické paseky, Džbán, Okolí Okoře, *Pálenec*.

Přírodní park Pálenec je v současné době evidován jako přírodní rezervace, přesto Jihočeský kraj uvádí, že jsou nové návrhy na vyhlášení tohoto parku.

Přírodní parky vyhlášené kraji od roku 2002:

Bezručovo údolí, Hornopožárský les, Niva Dyje, Údolí Rokytenky a Hvězdné, Výhon, Javořická vrchovina, Lučenská hornatina

4. Typologie přírodních parků

Typologií přírodních parků, tj. vymezením typů reprezentujících naši krajinu po stránce přírodních, kulturních, estetických a funkčních hodnot, se zatím zabývala pouze studie „VaV/640/1/99, Péče o krajinu“, která je dále citována.

Podle vzniku a vývoje ekosystémů, struktury krajiny lze rozlišit 2 typy přírodních parků:

- **převážně přírodní**

Zahrnují především velké lesní komplexy s dalšími přírodními fenomény. Struktura krajiny není výrazně ovlivněna hospodářskou činností mimo lesního hospodářství. Enklávy jiných vegetačních formací a sídla se objevují omezeně. Tento typ zahrnuje především biotopy přírodní a přírodě blízké.

- **s harmonickou kulturní krajinou**

Stav území je výsledkem rozmanitých způsobů hospodaření, je zde zastoupeno několik druhů vegetačních formací, význam může mít i struktura sídel a jejich architektura. Patří sem rybníční soustavy, krajiny se systémem mezí a trvalé vegetace. Typická je mozaika polí, luk a pastvin, lesů, sídel, popř. drobné architektury většinou sakrální, rozptýlené trvalé vegetace, která vznikla v důsledku tradičních a pro region typických způsobů hospodaření.

Tento typ zahrnuje především složité krajinné struktury vzniklé optimálním způsobem využívání a jeho existence je závislá na trvalých nebo periodicky se opakujících zásazích.

Podle rozmanitosti zastoupených ekosystémů můžeme rozlišovat typy **s jednoduchou strukturou** nebo typy **kombinované**. Na toto členění pak navazuje rozdělení podle zastoupených vegetačních formací a krajinných typů:

▪ lesní	▪ křovinná	▪ travinná
▪ mokřadní	▪ vodní	▪ skalní
▪ polní	▪ ostatní	▪ mozaikovitá

Většinou bude zastoupeno více formací a převažují přírodní parky s mozaikovitou strukturou, popř. lesní.

Dalším možným třídícím kritériem je účel a způsob ovlivňování péče a hospodářského využívání přírodního parku. Podle toho rozlišujeme typy:

- **konzervační**

Péče o přírodní parky a hospodářské využívání je cíleno k zachování stávajícího vyhovujícího stavu. Vyloučeny jsou činnosti a jejich vlivy, které by mohly tento stav narušit.

- **sanační**

Péče o přírodní parky a hospodářské využívání je směřováno k dosažení vyššího stupně ekologické stability. Předpokládáme změny kultur, popř. jiné způsoby hospodářského využití.

Podle kvality přírodního prostředí, popř. ekologické stability rozlišujeme:

- **homogenní celky** se stejnou kvalitou i ekologickou stabilitou

(Jsou to například přírodní parky tvořené lesními komplexy.)

- **heterogenní celky**, kde jsou zastoupena malá území s vysokým stupněm ekologické stability a zbytek má podstatně nižší kvalitu i stabilitu

(Jsou to přírodní parky, které tvoří obal kolem většího počtu maloplošných zvláště chráněných území.)

- **mozaikovitě struktury** s pravidelným střídáním území s různou přírodní hodnotou i ekologickou stabilitou

(Jsou to přírodní parky reprezentující harmonickou kulturní krajinu.)

Zcela specifické postavení mají v tomto systému třídění významná díla krajinné architektury, tj. jednorázově založená krajina (např. lednicko-valtický areál, krajina doplněná významnými sakrálními díly např. Římov atd.). Obdobné areály s historickou, kulturní i estetickou hodnotou je vhodné doplňovat do reprezentativní sítě přírodních parků bez ohledu např. na bioregion.

Posledním navrhovaným tříděním přírodních parků je rozlišení podle funkce a časového omezení jejich trvání:

- **trvalé**

Nepředpokládáme změnu kategorie ochrany.

- **přechodné**

Jsou to přírodní parky, které splňují parametry velkoplošných zvláště chráněných území (chráněných krajinných oblastí) a jsou přírodními parky pouze dočasně, to je do doby vyhlášení území s vyšším stupněm ochrany. Obdobně předpokládáme, že síť přírodních parků bude doplněna o skladebné části nadregionálního ÚSES, jejichž ochrana není zatím legislativně zcela uspokojivě vyřešena.

5. Přírodní parky podle krajů

Přírodní parky se zřizují za účelem ochrany specificky utvářeného krajinného rázu a estetickými i přírodními hodnotami, které však nejsou takového významu, aby bylo nutné zřizovat pro ně zvláště chráněné území s přísným ochranným režimem (zákon 144/1992 Sb.). Přírodní parky zřizuje krajský úřad obecně závazným předpisem, v němž stanoví omezení takového využívání území, které by mohlo znamenat jeho zničení, poškození nebo narušení. Legislativně je tento institut ošetřen v § 12, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Na celém území České republiky je v současnosti zřízeno 147 přírodních parků, přičemž základní údaje o přírodních parcích jednotlivých krajů jsou obsaženy v tabulce č.2.

Tabulka č.2: Přírodní parky podle krajů

	počet PP	rozloha PP v km ²	podíl PP na celkové rozloze krajů
Jihočeský	14	814,5	8,10%
Jihomoravský	20	855,1	11,88%
Karlovarský	11	596,6	18,00%
Královéhradecký	5	74,1	1,56%
Liberecký	3	141,5	4,47%
Moravskoslezský	5	499,8	9,21%
Olomoucký	6	335,7	6,37%
Pardubický	10	315,6	6,99%
Plzeňský	24	1690,6	22,36%
Praha	11	68,1	13,73%
Středočeský	16	803,4	7,29%
Ústecký	7	921,7	17,28%
Vysočina	9	484,9	7,14%
Zlínský	6	456,4	11,51%

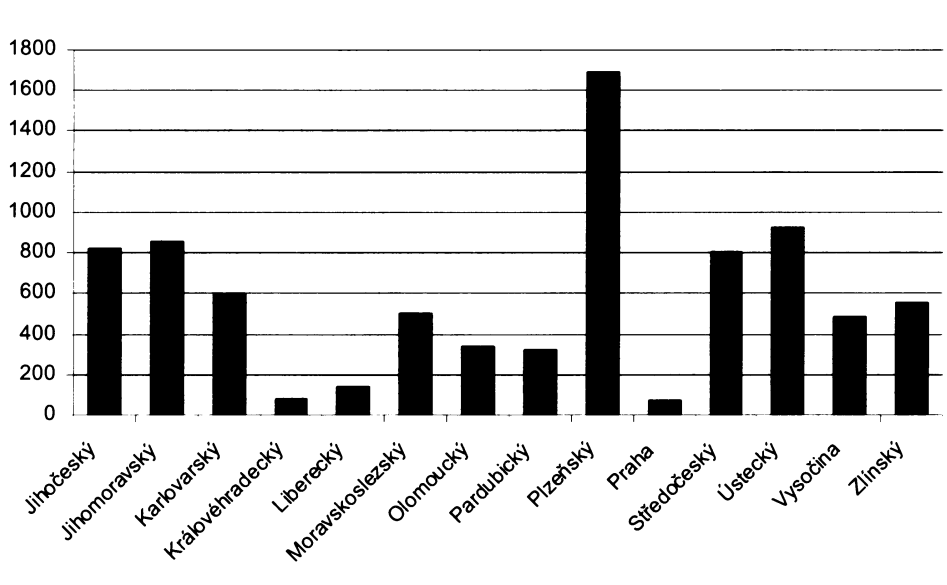
Zdroj: Portál veřejné správy České republiky

Mnohé z parků existovaly ještě před platností zákona č. 114/92 Sb. jako tzv. Oblasti klidu. Jednoduchý vyhlášovací proces a mírnější ochranné podmínky vedly v některých regionech ke zřízení většího počtu přírodních parků. Tak tomu je například v Plzeňském a Jihomoravském kraji. Naopak nejméně přírodních parků se nachází v Libereckém kraji.

Důležitým ukazatelem je také podíl přírodních parků na rozloze kraje. V tomto směru také dominuje Plzeňský kraj, kde přírodní parky tvoří více jak jednu pětinu rozlohy kraje. Nejmenší podíl je pak v kraji Královéhradeckém a Libereckém.

Celkové rozlohy přírodních parků jsou v následujícím grafu.

Graf č.2: Rozloha přírodních podle krajů parků v km²

Následující popis přírodních parků obsahuje v textu grafové přílohy, které vznikly na základě prostudování vyhlášek daných přírodních parků a materiálů, které byly poskytnuty krajskými úřady. V tabulkových přílohách pak jsou stručně popsány jednotlivé parky a v mapových přílohách jsou zobrazeny kraje. Je nutné poznamenat, že díky nedostatečným mapovým podkladům chybí v mapách Jihočeského a Ústeckého kraje a kraje Vysočina jeden park.

5.1. Jihočeský kraj

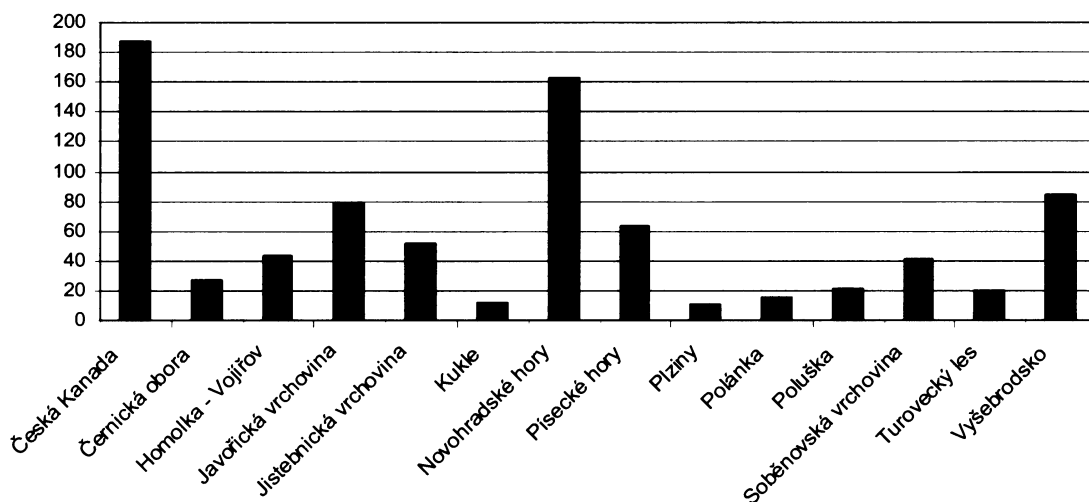
Rozlehlé území Jihočeského kraje zahrnuje v zásadě tři základní krajinné typy: oblast jihočeských pánví s velmi početnými a zároveň největšími rybníky a významnými mokřadními ekosystémy, území mírně zvlněných pahorkatin a vrchovin s charakteristickým maloplošným střídáním segmentů lesní a zemědělské krajiny, a posléze horské oblasti Šumavy a Novohradských hor a jejich vyššího podhůří s vysokou lesnatostí a relativně hojným zastoupením přirozených a přírodě blízkých

lesních ekosystémů, cenných lučních bezlesí a unikátními rašeliništními komplexy. Velké rozdíly v zachovalosti a stupni ekologické stability krajiny vyžadují diferencovaný přístup k obhospodařování a ochraně (Vrtíšková, 2005).

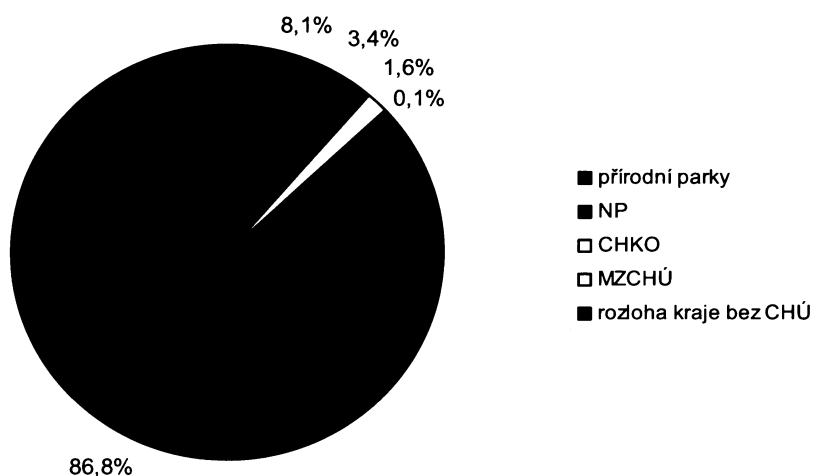
Na území Jihočeského kraje se nachází 14 přírodních parků: Česká Kanada, Jistebnická vrchovina, Černická obora, Homolka – Vojířov, Javořícká vrchovina, Jistebnická vrchovina, Kukle, Novohradské hory, Písecké hory, Olžiny, Polánka, Poluška, Soběnovská vrchovina, Turovecký les a Vyšebrodsko (tabulka č.1). Podíl parků na rozloze kraje činí 8,1 %, což je největší procento všech chráněných území. Je to dáno hlavně existencí národního parku Šumava, který zasahuje do jihočeského kraje svou menší polovinou a kterému část parků dělá nárazníkovou zónu. Největší rozlohu, přes 150 km², zauímají parky Česká Kanada a Novohradské hory.

V současné době jsou projednávány návrhy na vyhlášení nových přírodních parků. Jedná se o tři lokality: Kaňon Lužnice a Soběslavská Blata v okrese Tábor a Pálenec v okrese Strakonice.

Graf č.3: Rozloha přírodních parků Jihočeského kraje v km²

Graf č.4: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.2. Jihomoravský

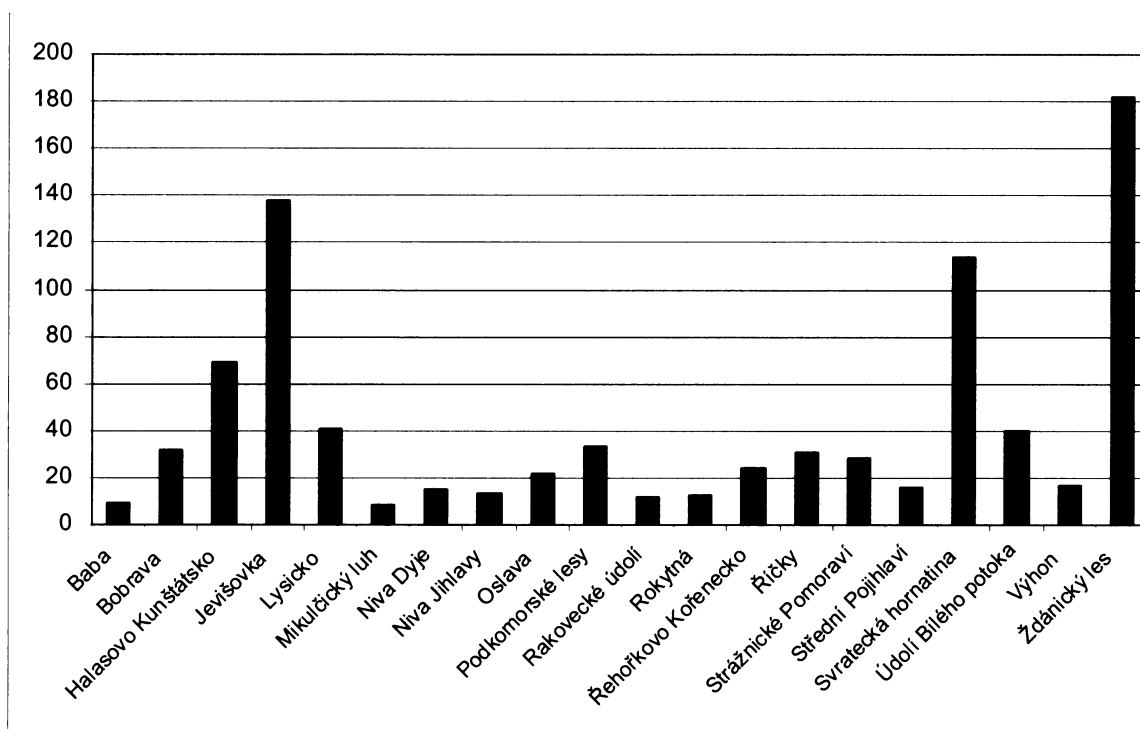
Přírodní podmínky jsou v kraji velmi různorodé a mají vliv na způsob využívání krajiny a způsob života v ní. Jedná se o tyto základní typy přírodních krajin: Východní okraj České vysočiny s Českomoravskou vysočinou, Boskovickou brázdou, Brněnským masivem, Moravským krasem a Drahanskou vysočinou, dále moravské úvaly s Dyjsko-svrateckým a Dolnomoravským úvalem a Vyškovskou branou a karpatské vysočiny zahrnující Jihomoravské Karpaty – Pálavu a Dunajovické kopce, Středomoravské Karpaty – Ždánický les a Litenčické vrchy a Bílé Karpaty s podhůřím (Vrtíšková, 2005).

Jihomoravský kraj má 20 vyhlášených parků: Baba, Bobrava, Halasovo Kunštátsko, Jevišovka, Lysicko, Mikulčický luh, Niva Dyje, Niva Jihlavy, Oslava, Podkomorské lesy, Rakovecké údolí, Rokotná, Řehořkovo Kojenecko, Říčky, Strážnické Pomoraví, Střední Pojhlaví, Svratecká hornatina, Údolí Bílého potoka, Výhon, Ždánický les. Počet parků i jejich celková rozloha řadí kraj na druhé místo za Plzeňský kraj. Velká rozloha kraje však snižuje podíl přírodních parků na necelých 12 %, hodnotu, která je blízká celorepublikovému průměru. Nerovnoměrné rozložení parků je důsledkem značně heterogenních přírodních podmínek území a velmi proměnlivé struktury a intenzity jeho využití. Dominují zde především tři rozsáhlé

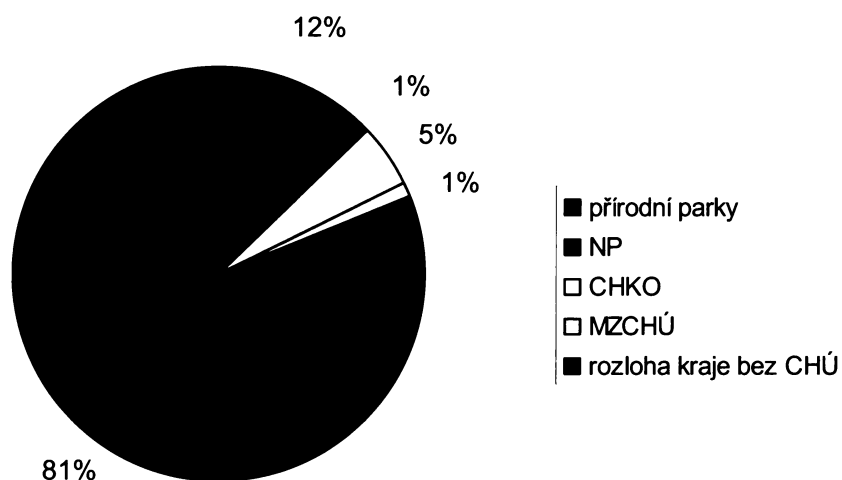
parky, které převyšují všechny ostatní parky téměř o polovinu jejich rozlohy. Jsou to Ždánický les, Jevišovka a Svratecká hornatina.

Z nově zvažovaných parků pak Jihomoravský kraj uvádí: Výhon na území Brno – venkov, Dolní Rokytná, která by měla být společným záměrem okresů Brno – venkov a Znojma, Křetínsko (Údolí Křetínky) v okrese Blansko a Vranovské lesy, které by v nejrozsáhlejší podobě zasahovaly do okresů Blansko, Brno – venkov a Brno – město.

Graf č.5: Rozloha přírodních parků Jihomoravského kraje v km²

Graf č.6: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

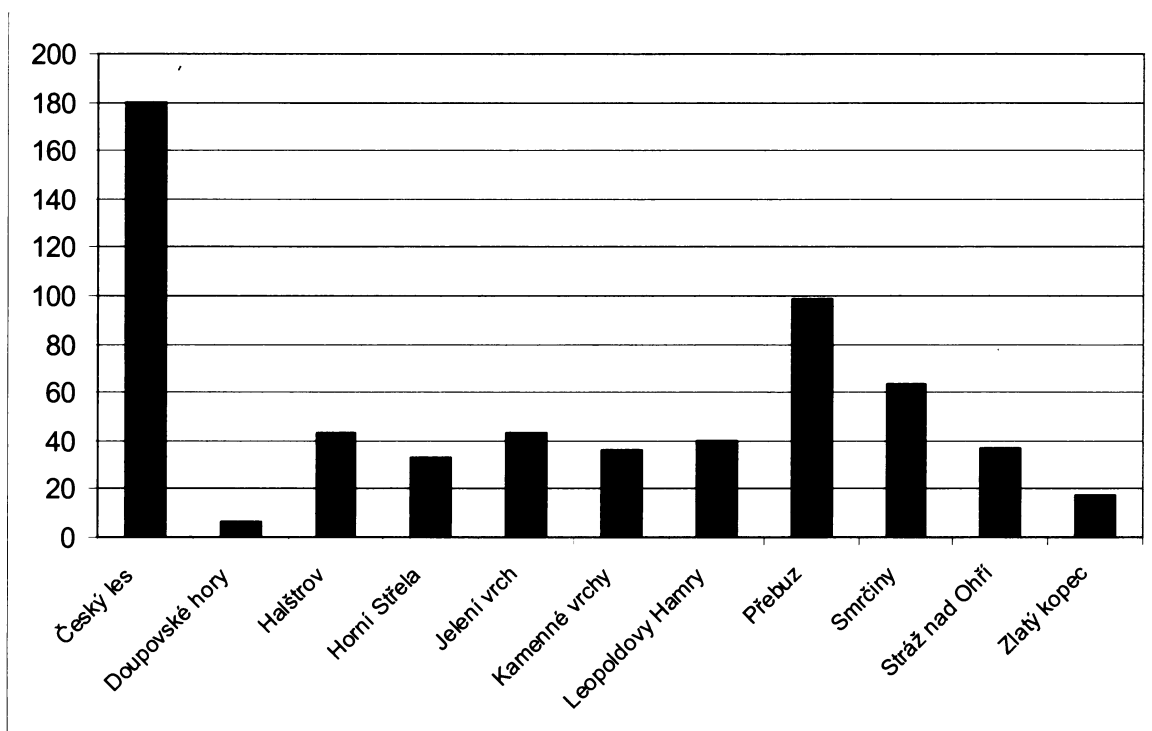
5.3. Karlovarský

Téměř celé území kraje spadá do povodí Ohře, do jihovýchodní oblasti zasahuje povodí Berounky a ze severních svahů Krušnohoří jsou vody odváděny do saských přítoků Labe. Na sever od Ohře se táhnou Smrčiny a Krušné hory, které tvoří přírodní hranici s Německem. Jižně od Ohře, na bavorské hranici, leží Český les a směrem do vnitrozemí Slavkovský les a Doupovské hory. Jih území zaujímá Tepelská vrchovina (Vrtíšková, 2005).

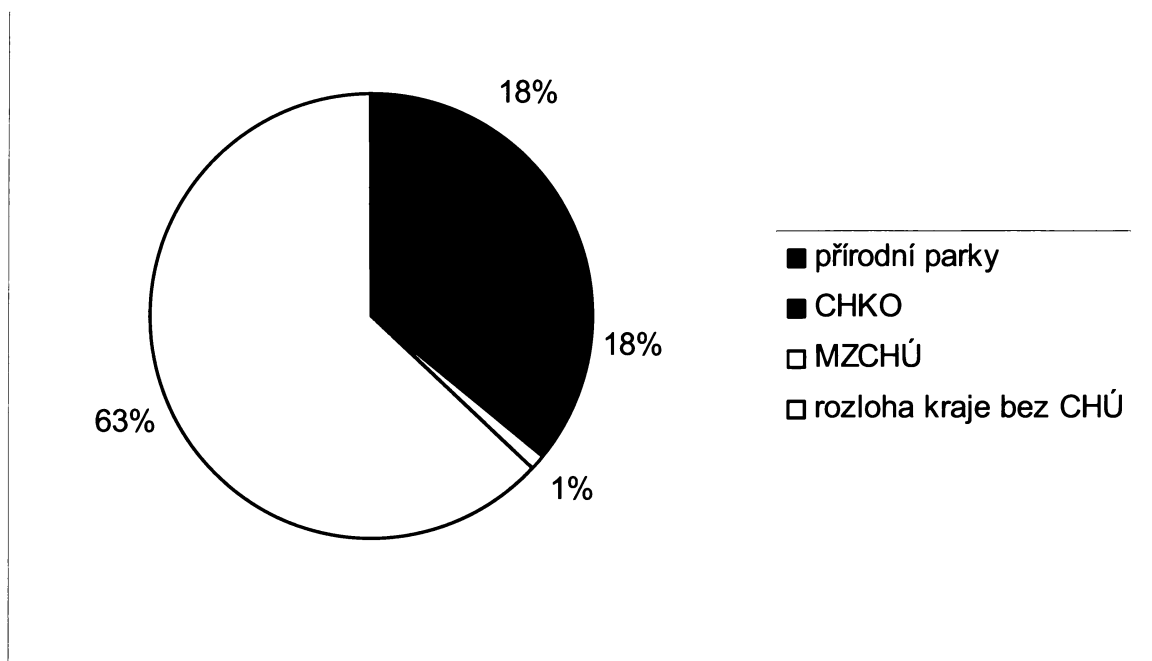
V Karlovarském kraji se nachází 11 přírodních parků: Český les, Doupovské hory, Halštrov, Horní střela, Jelení vrch, Kamenné vrchy, Leopoldovy Hamry, Přebuz, Smrčiny, Stráž nad Ohří a Zlatý kopec. Jejich rozloha činí necelých 600 km², což s ohledem na velikost celého kraje vytváří téměř pětinnové zastoupení přírodních parků a řadí Karlovarský kraj na druhé místo za kraj Plzeňský. Největší rozlohu má přírodní park Český les, který však do Karlovarském kraje zasahuje pouze svou čtvrtinou. Zbývající část se rozkládá právě v Plzeňském kraji.

Odborem životního prostředí Městského úřadu v Mariánských Lázních byl předložen návrh přírodního parku Tepelské vrchy – Úterský potok. Jiné návrhy se týkají spíše změn hranic určitých parků.

Graf č.7: Rozloha přírodních parků Karlovarského kraje v km²

Graf č.8: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

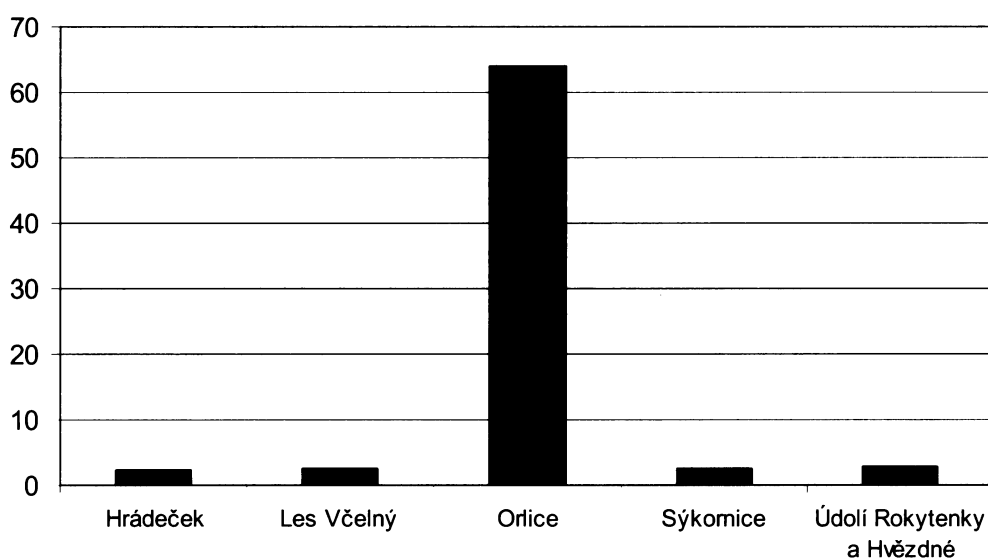
5.4. Královéhradecký

V rámci České republiky má Královéhradecký kraj největší výškové rozpětí (208–1602 m n.m.) a v jeho rámci zjevně nejpestřejší nabídku přírodních jevů, byť dnes mnohde jen ve fragmentech někdejšího stavu. Od rovinných luhů a lokalit teplomilné vegetace v Polabí přes pahorkatiny se sprašemi, doubravami či útvary pískovcových skalních měst až k horským svahům s porosty zakrslých bučin a subalpinskému pásmu v Krkonoších, kde mezi tundrovou flórou a faunou lze spatřit glaciální relikty a endemity (Vrtíšková, 2005).

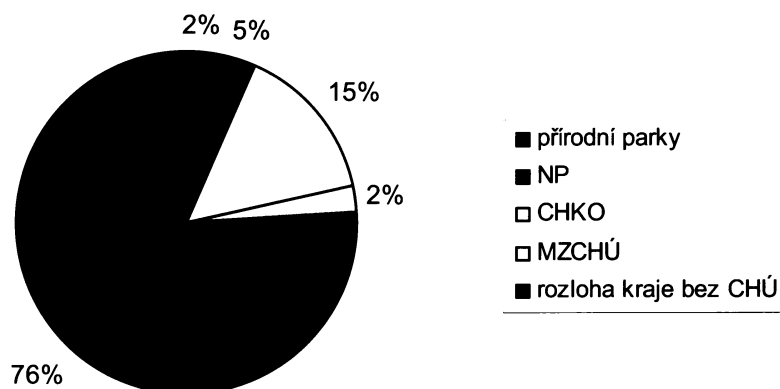
Královéhradecký kraj má druhý nejmenší počet přírodních parků a 1,6% podíl ho řadí na poslední místo mezi všemi kraji. To lze odůvodnit především existencí NP Krkonoše a třemi, velmi rozsáhlými, chráněnými krajinnými oblastmi. V kraji bylo vyhlášeno pět přírodních parků: Hrádeček, Les Včelný Orlice, Sýkornice a Údolí Rokytenky a Hvězdné. Velmi výrazně pak svou rozlohou dominuje přírodní park Orlice.

Královéhradecký kraj v současné době neuvádí jakékoli změny v hranicích či návrhy vyhlášení nových přírodních parků.

Graf č.9: Rozloha přírodních parků Královéhradeckého kraje v km²

Graf č.10: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

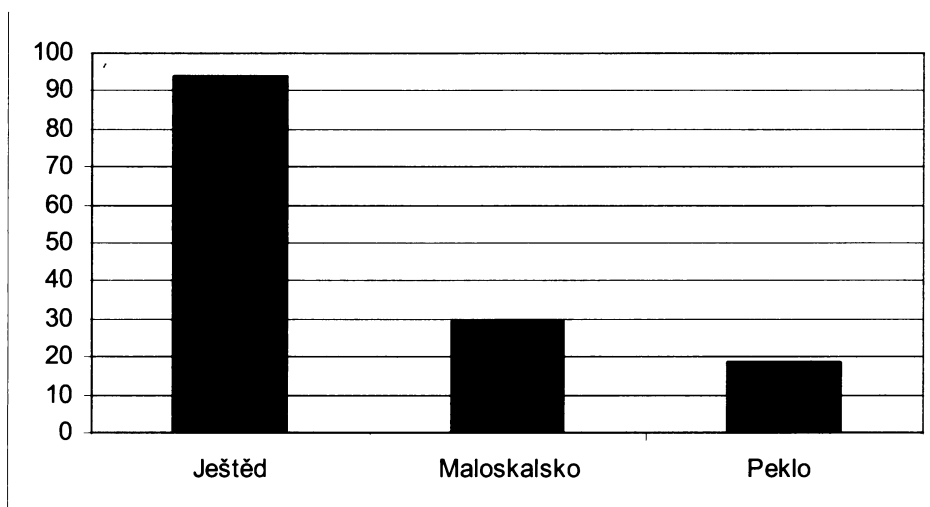
5.5. Liberecký

Liberecký kraj patří svou rozlohou k nejmenším krajům naší republiky, vyniká však velkou rozmanitostí přírodních podmínek. Přírodní cennost území dokládá vysoký podíl chráněných území a vysoká lesnatost. Liberecký kraj je charakteristický velkou rozmanitostí přírodních biotopů a s tím související vysokou druhovou diverzitou. Oblastmi s největší koncentrací kriticky a silně ohrožených druhů rostlin a živočichů jsou jednak kotliny s rybníčními soustavami a rašelinnými loukami a lesy na Českolipsku (Vrtíšková, 2005), ...

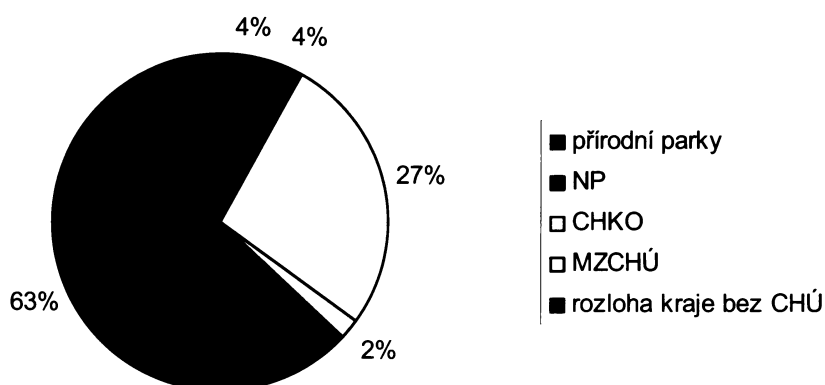
V Libereckém kraji jsou posud vyhlášeny jen 3 přírodní parky, což je nejméně ze všech krajů (z hlediska podílu na celkové rozloze kraje je na předposledním místě před Královéhradeckým krajem). Jsou to přírodní parky: Ještěd, Maloskalsko, Peklo. Tento stav lze částečně vysvětlit vysokým podílem území zahrnutého do velkoplošných ZCHÚ. Dalším důvodem je existence bývalého vojenského výcvikového prostoru Ralsko, kde podle § 90 zákona č. 114/92 Sb. přírodní park vyhlásit nelze (stále se jedná o „území sloužící zájmům obrany státu“). Nejvýznamnějším parkem je Ještěd, který je současně největším přírodním parkem.

Neoficiálně jsou navrhovány k vyhlášení přírodní parky Císařský vrch, Prosečský hřeben a Černá Studnice.

Graf č.11:Rozloha přírodních parků Libereckého kraje v km²

Graf č.12: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

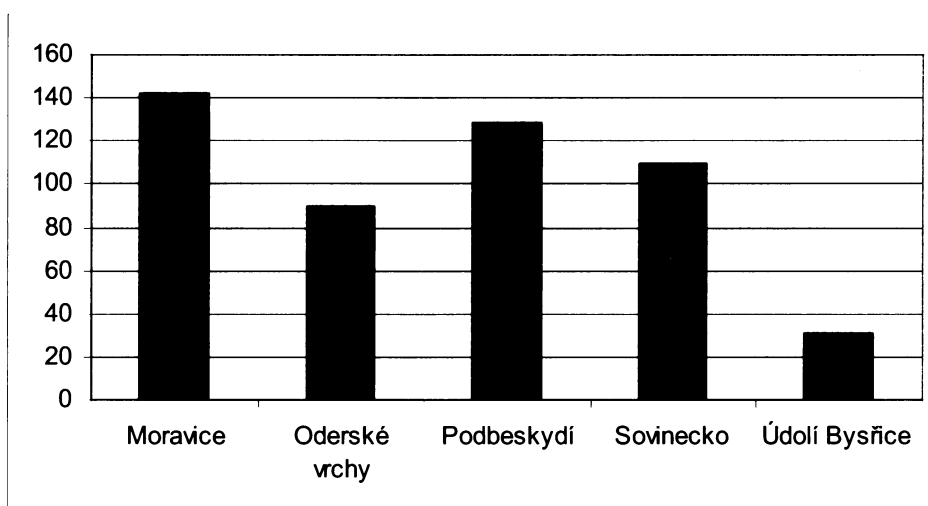
5.6. Moravskoslezský

Mezi nejzajímavější lokality patří především pohoří Beskydy s nádhernými stráněmi s dochovanou typickou horalskou architekturou a četnými dřevěnými kostelíky, střídají se tady lesy s pasekami, jarní louky jsou posety vstavači. Další cennou ekologickou oblastí je Poodří, které je krajinářsky velmi zachovalé. Prostírá se v okolí řeky Odry, prochází Moravskou branou a Ostravskem. V říční nivě se nacházejí unikátní lužní lesy, mokřadní louky se soustavami rybníků. Celou severozápadní část

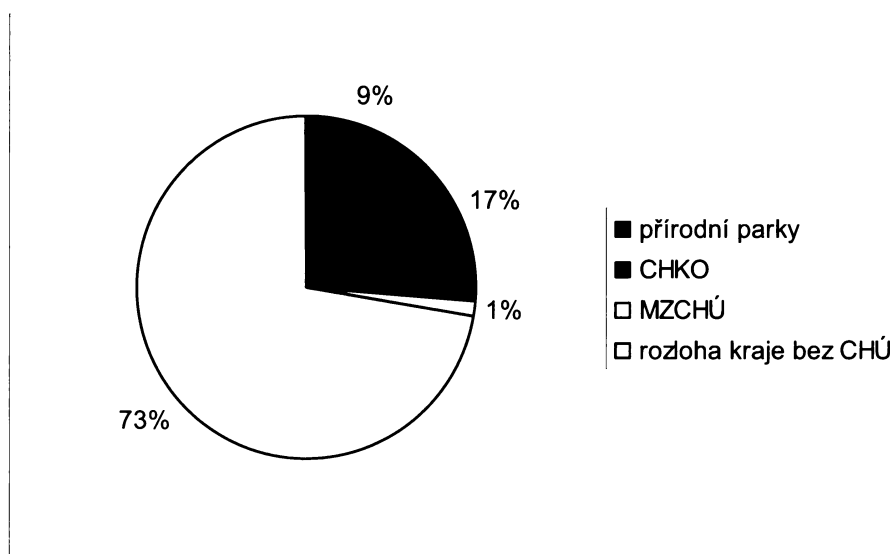
Moravskoslezského kraje zabírají Jeseníky, které jsou druhým nejvyšším pohořím v ČR. Jejich dominantou je hora Praděd, vysoká 1492 m n. m.

Moravskoslezský kraj má společně s Královéhradeckým krajem druhý nejmenší počet parků, avšak jejich podíl 9,2 % je velmi blízký celorepublikovému průměru. Rozloha tří největších parků není příliš rozdílná. Jedná se o parky: Moravice, Podbeskydí a Sovinecko s více jak 100 km². Zbývající dva parky jsou: Oderské vrchy a Údolí Bystřice. Mezi nově navrhované parky patří: Hrozová, Moravice a Slezské (Těšínské) Beskydy.

Graf č.13: Rozloha přírodních parků Moravskoslezského kraje v km²

Graf č.14: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

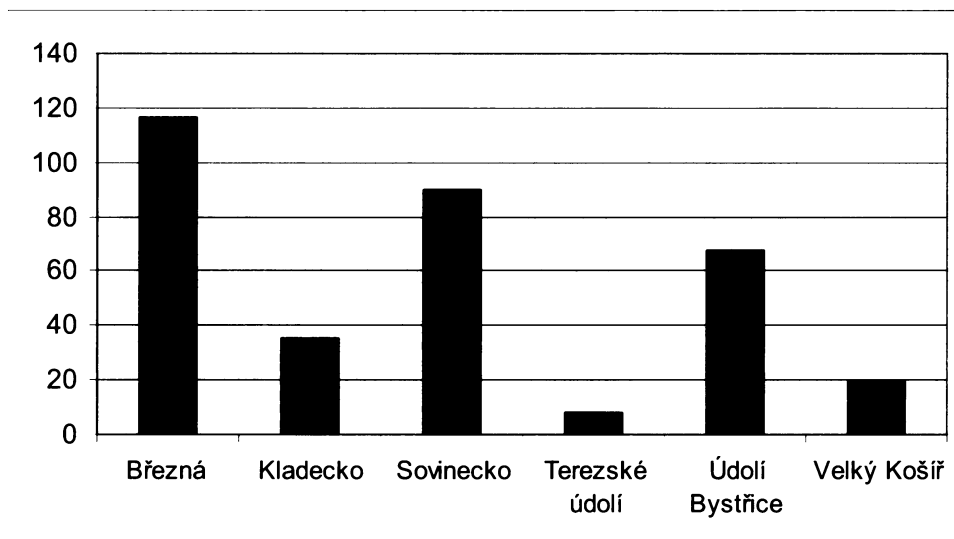
5.7. Olomoucký

Olomoucký kraj je regionem s velmi bohatou kulturní a folklorní tradicí, a také s nespočetnou nabídkou pamětihodností. V krajině přechází rovinatý terén střední Moravy v hornatý sever s pohořím Hrubý Jeseník. Olomoucký kraj nabízí také řadu významných památek – hradů, zámků, muzeí, lázeňských míst, ale také parků, jeskyní a přírodních rezervací (Vrtíšková, 2005).

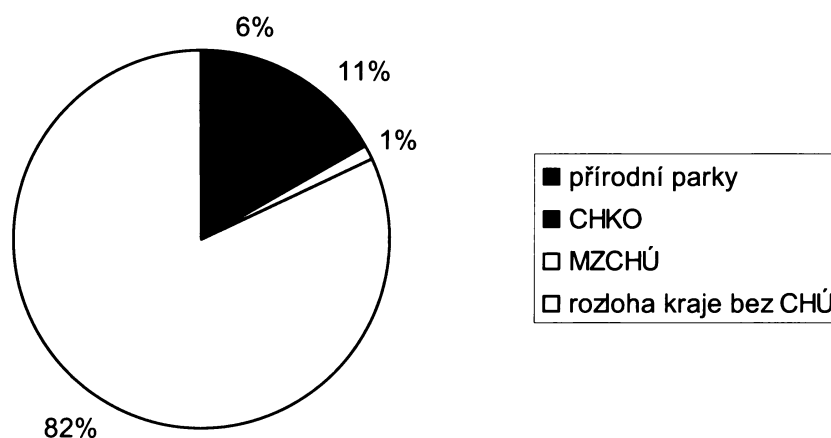
Na území Olomouckého kraje se nachází pouze 6 přírodních parků: Březná, Kladecko, Sovinecko, Terezké údolí, Údolí Bystřice a Velký Košíř. Počet parků, jejich rozloha i podíl na rozloze kraje je vzhledem k ostatním krajům velmi malý a řadí v těchto statistikách ^{Olomoucký} Liberecký kraj na jedny z posledních příček. Pouze jeden přírodní park (Březná) přesahuje rozlohou 100 km².

V počtu navrhovaných parků však Olomoucký kraj dominuje. Mezi zvažované lokality patří: Rychlebské hory, Žulovská pahorkatina, Sokolský hřbet, Staroměstsko, Jeřáb, Bradlo, Žádlovický les, Javoříčko - Bouzov, Oderské vrchy, Niva řeky Bečvy, Řehořkovo Kořenecko, Maleník - Krásnice, Chropyňský luh.

Graf č.15: Rozloha přírodních parků Olomouckého kraje v km²

Graf č.16: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.8. Pardubický

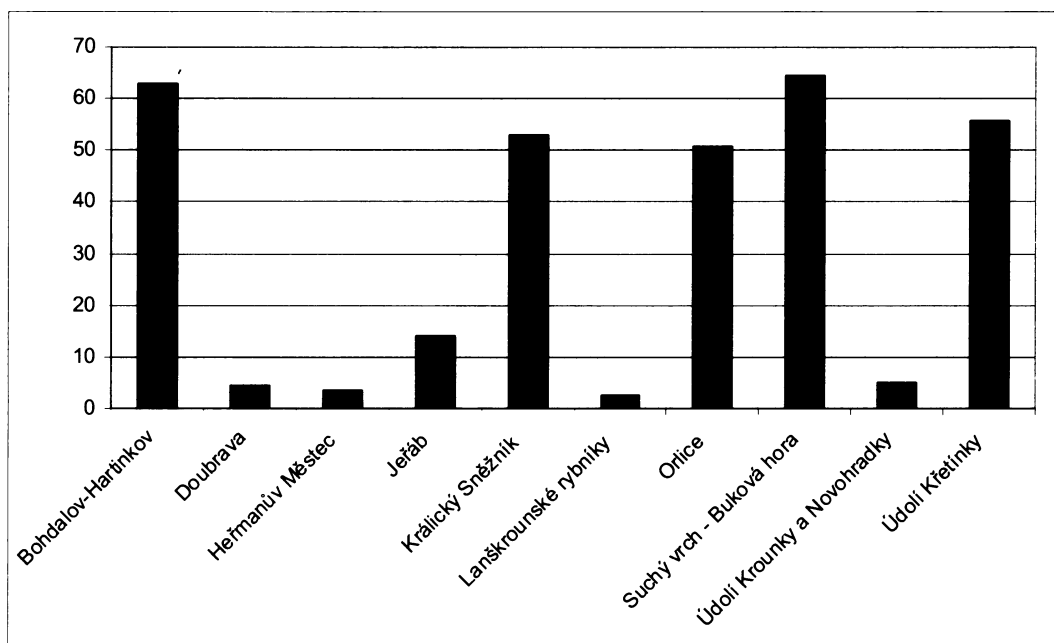
Území kraje se rozkládá na východě České kotliny. Jde o velmi členitý reliéf s východ jižní části Orlických hor na východě, horským masívem Králického Sněžníku a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku. Jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, střed a západ kraje je tvořen řekou Labe a Polabskou nížinou.

Pardubický kraj se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení, průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí (Vrtíšková, 2005).

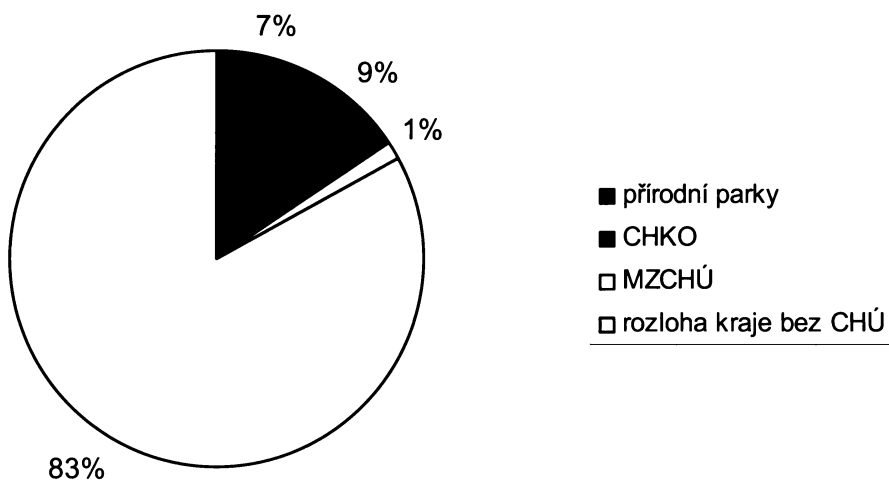
V Pardubickém kraji se nachází 10 přírodních parků: Bohdalov – Hartinkov, Doubrava, Heřmanův Městec, Jeřáb, Králický Sněžník, Lanškrounské rybníky, Orlice, Suchý vrch – Buková hora, Údolí Krounky a Novohradsky a Údolí Křetínky. Vzhledem k velkému počtu přírodních parků je však jejich podíl na rozloze kraje docela malý, necelých 7 %.

V rámci Pardubického kraje je navržen nový přírodní park v lokalitě Horky u Skutče, dále je uvažováno o doplnění sítě přírodních parků o Kladrubsko a Opatovicko podél Labe. Deficit hodnotných přírodních lokalit je zejména v okrese Pardubice. Zvažuje se rozšíření stávajícího přírodního parku z kraje přírodního parku Údolí Rokytenky a Hvězdné.

Graf č.17:Rozloha přírodních parků Pardubického kraje v km²

Graf č.18: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.9. Plzeňský

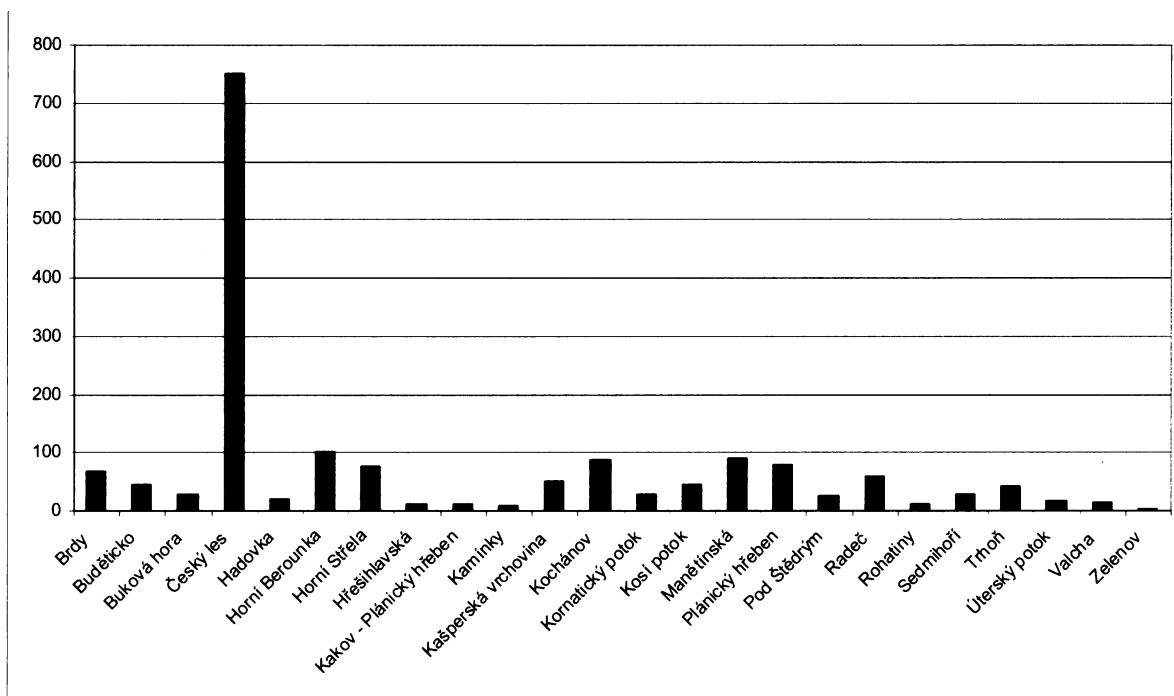
Příroda Plzeňského kraje je velmi rozmanitá a pestrá. Od horských oblastí Šumavy a Českého lesa na západní hranici s Bavorskem přes vrchovinu šumavského

podhůří až ke zvlněnému vnitrozemí, všude jde o kulturní krajinu s malebnými městečky a vesnicemi, hojností lesů a vodních ploch. Pro kraj jsou typická hluboko zaříznutá údolí řek: na Šumavě Úhlavy, ve vnitrozemí zejména kaňony Střely u Rabštejna a Berounky pod Plzní. Krajina Plzeňského kraje je velmi členitá s množstvím zvláštností a jedinečností (Vrtíšková, 2005).

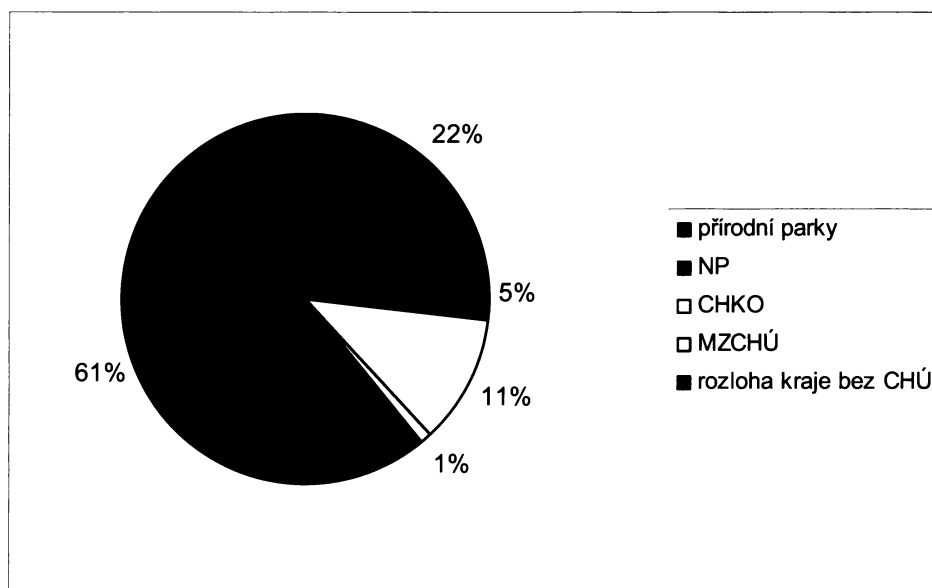
V rámci České republiky je nejsilnější ve všech statistikách Plzeňský kraj. Na jeho území se nachází 24 přírodních parků: Brdy, Budějicko, Buková hora, Český les, Hadovka, Horní Berounka, Horní Střela, Hřešihlavská, Kakov – Plánický hřeben, Kamínky, Kašperská vrchovina, Káchov, Kornatický potok, Kosí potok, Manětínská, Plánický hřeben, Pod Štědrým, Radeč, Rohatiny, Sedmihoří, Řehoň, Úterský potok, Vlacha, Zelenov. Vzhledem k rozloze největšího parku (Český les) se zdají ostatní celkem zanedbatelné. Nachází se zde ale mnoho parků s rozlohou větší než 75 km².

V současné době Plzeňský kraj neuvádí jakékoli změny v hranicích či návrhy vyhlášení nových přírodních parků.

Graf č.19: Rozloha přírodních parků Plzeňského kraje v km²

Graf č.20: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.10. Praha

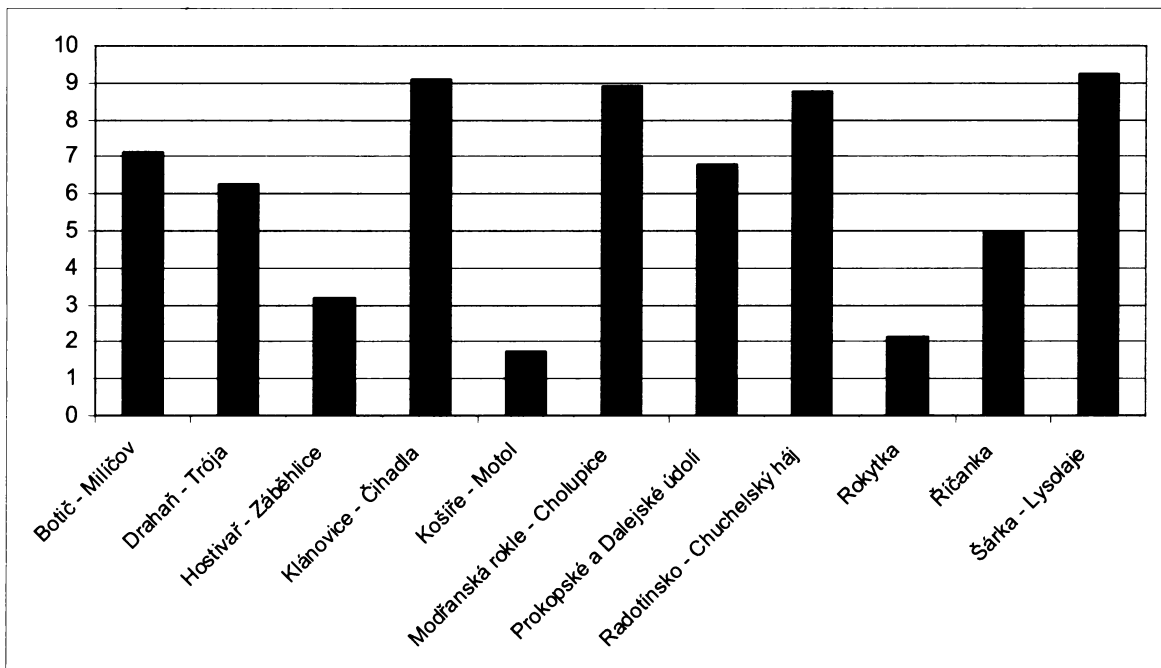
Území Prahy je do značné míry jedinečné početným zastoupením přírodě blízkých biotopů, míst, kde se lidské působení doposud neprojevovalo příliš negativně. Pražská příroda a krajina poskytuje nezbytný životní prostor pro celou řadu druhů živočichů i květeny včetně chráněných druhů a nabízí zároveň – ne však na celém území ve stejné kvalitě – kvalitní životní prostředí pro běžný život i rekreační vyžití obyvatel Prahy i jejich návštěvníků a turistů (Vrtíšková, 2005).

Hlavní město Praha je velmi specifickým územím, na kterém se nachází 11 přírodních parků: Botič – Milíčov, Draha – Trója, Hostivař – Záběhllice, Klánovice – Čihadla, Košíře – Motol, Modřanská rokle – Cholutice, Prokopské a Dalejské údolí, Radotínsko – Chuchelský háj, Rokyta, Říčanka, Šárka – Lysohaje. Přírodní parky se podílejí na celkové kraje 13,7 %, což je u velkoměsta velmi příznivé číslo. Pokud však jednotlivé rozlohy porovnáme s ostatními přírodními parky, zjistíme, že se jedná o nepatrná území, která se u největších parků přibližují 10 km².

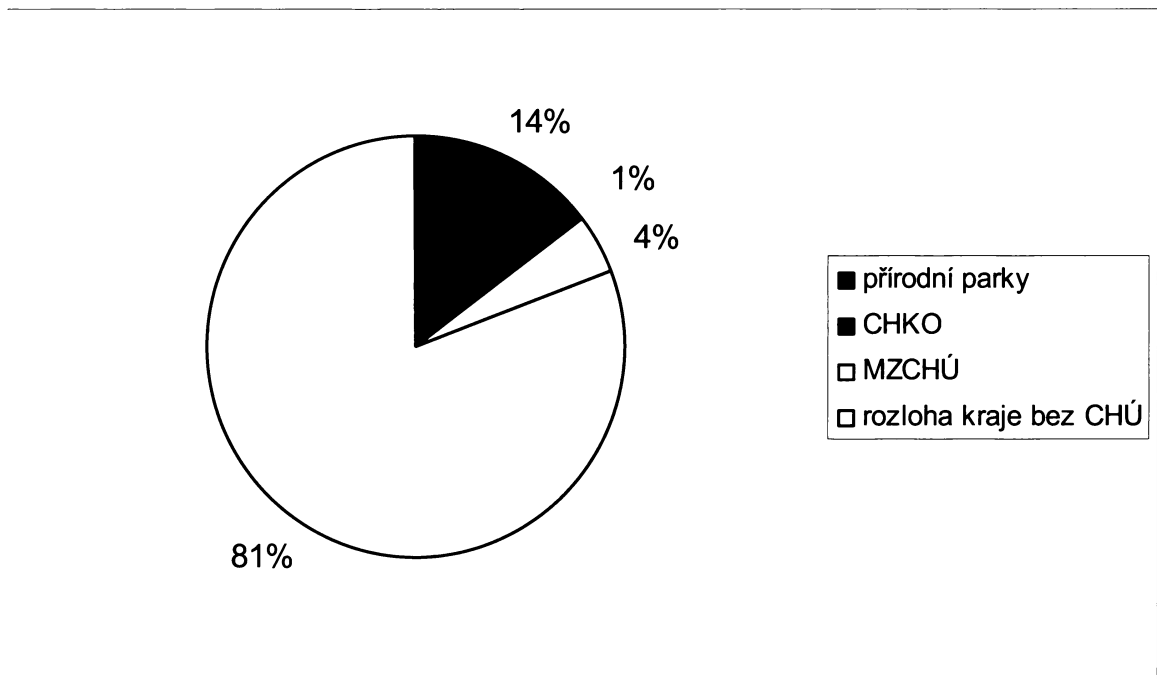
V Praze jsou možnosti vyhlášení nových přírodních parků téměř nereálné. Dá se uvažovat o změně hranic jednotlivých parků, ale v současné době se o tomto tématu na Magistrátu Hlavního města Prahy pouze hovoří.

Graf č.21: Rozloha přírodních parků Hlavního města Prahy v km²

Graf č.22: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

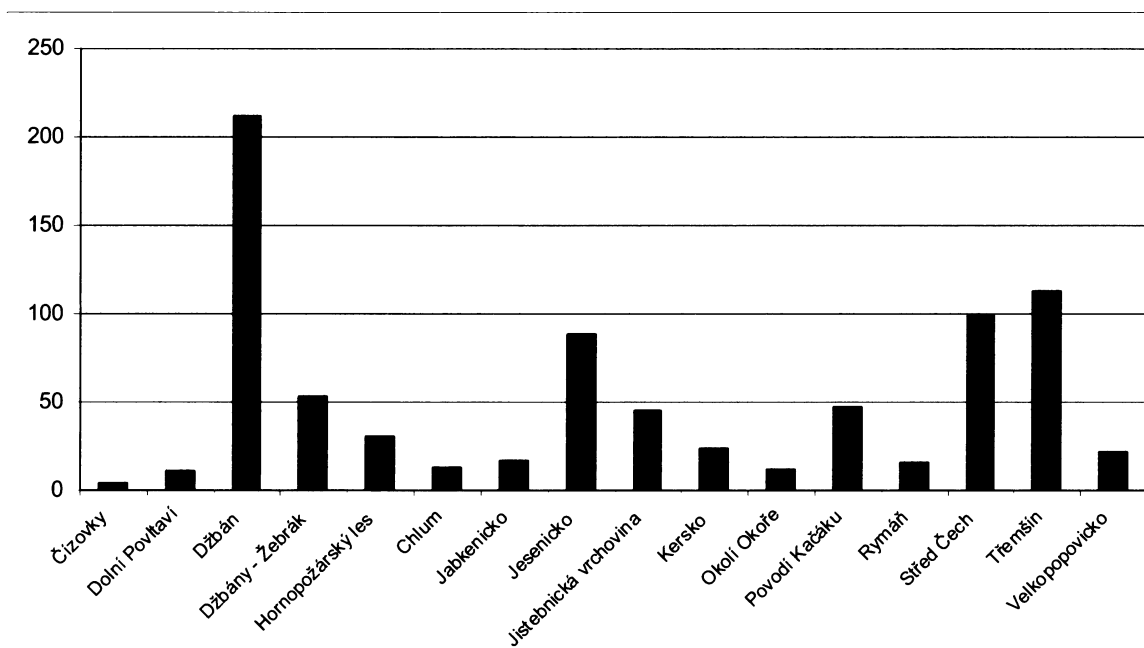
5.11. Středočeský

Středočeský kraj pro svou všeobecně příhodnou geografickou polohu historicky vytváří jádro českého osídlení. Kompoziční kvality krajiny vytvořené v průběhu staletí respektovaly potřeby obyvatelstva včetně všech negativních důsledků. Základním faktorem podmiňujícím hodnotu současné krajiny však byla zejména geomorfologická pestrost území. Krajinářsky nejhodnotnější území jsou v jižním segmentu kraje. Naopak negativně se na rázu krajiny projevuje poměrně velká výstavba objektů sloužící především pro skladování a různé logistické potřeby, která se koncentruje do blízkosti Prahy, Mladé Boleslavi, Kolína a podél hlavních dopravních komunikací, a ne vždy urbanisticky vyvážená obytná zástavba (zejména okolí Prahy) (Vrtíšková, 2005).

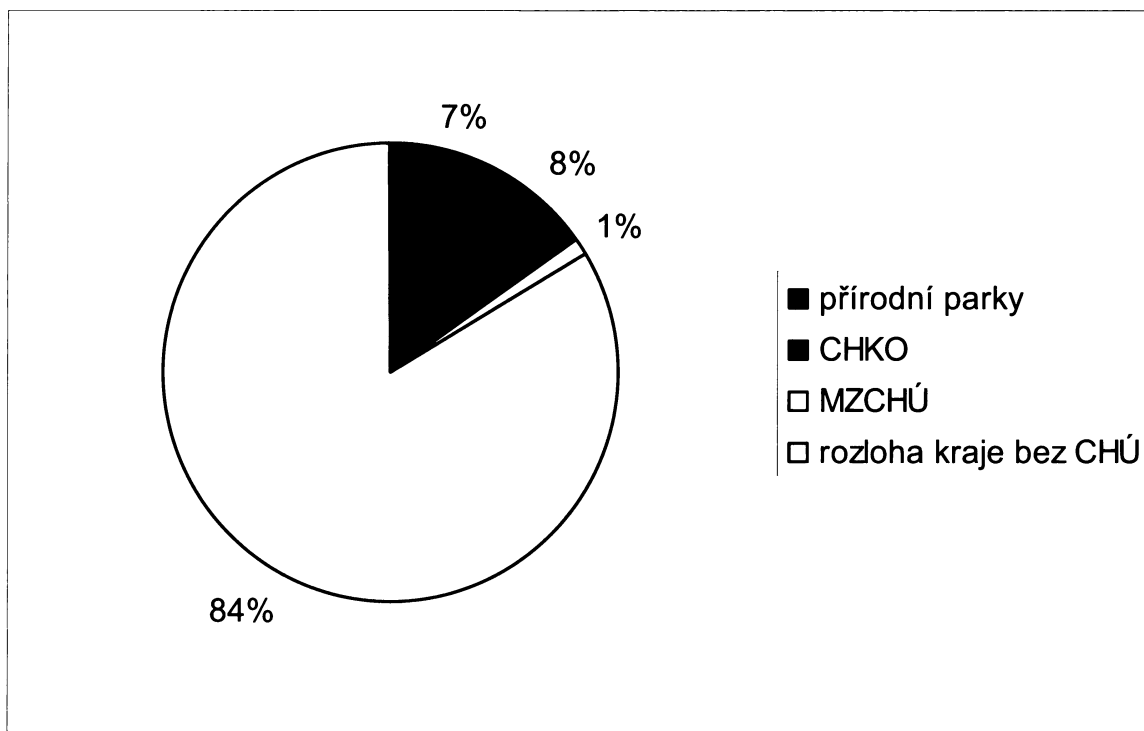
Středočeský kraj se počtem 16 přírodních parků řadí na třetí místo za Plzeňský a Jihomoravský kraj. Na území kraje se byly vyhlášeny přírodní parky: Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Džbány – Žebrák, Hornopožárský les, Chlum, Jabkenicko, Jesenicko, Jistebnická vrchovina, Kersko, Okolí Okoře, Povodí Kačáku, Rymaň, Střed Čech, Třemšín a Velkopopovicko. Největším přírodním parkem je Džbán 212 km². Celkový podíl všech parků činí pouze 7,3 %, což může být způsobeno rozlohou našeho největšího kraje a zároveň zvětšující se plochou zástavby.

Ve Středočeském kraji existuje celá řada návrhů nových přírodních parků, které jsou v různé fázi rozpracovanosti. Měla by být dovyhlášena navržená rozšíření přírodních parků Jistebnická vrchovina a Hornopožárský les. Znovu je třeba vyhlásit přírodní parky Údolí Bylanky a Vrchlice a Na Hlubokém potoce. Mezi další navržené parky patří: Louštín, Loučensko, Luhy, Brandýsko – Neratovické luhy, Minické stráně a Dolní Povltaví (možné spojit), Střední Jizera, Na soutoku Jizery a Labe, Odra a okolí Havířovského kostelíka, Skupnice, Kosteletko, Údolí Výrovky, Homole (pouze pracovní název), Hřebeny a Okolí Orlíka, kde by se jednalo vlastně o pokračování přírodního parku Střed Čech. V případě, že by byl opuštěn vojenský prostor v centrální části Brd, mělo by toto území být rovněž vyhlášeno přírodním parkem. Dále by bylo vhodné prověřit vyhlášení částí některých bývalých vojenských prostorů.

Graf č.23:Rozloha přírodních parků Středočeského kraje v km²

Graf č.24: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.12. Ústecký

Prostor Ústeckého kraje patří k územím nejvíce ovlivněným průmyslem v rámci ČR. Kraj je charakteristický svou členitostí a různorodostí, což je dáno přírodními podmínkami, koncentrací obyvatelstva v pánevní oblasti a podél vodních toků a historickým vývojem.

V kraji lze vymezit čtyři výrazně se odlišující oblasti:

- **pánevní oblast** – vyznačuje se koncentrací průmyslu a vysokou hustotou obyvatelstva
- **zemědělská oblast** – zde převažuje zemědělská výroba a je vyšší počet menších venkovských sídel,

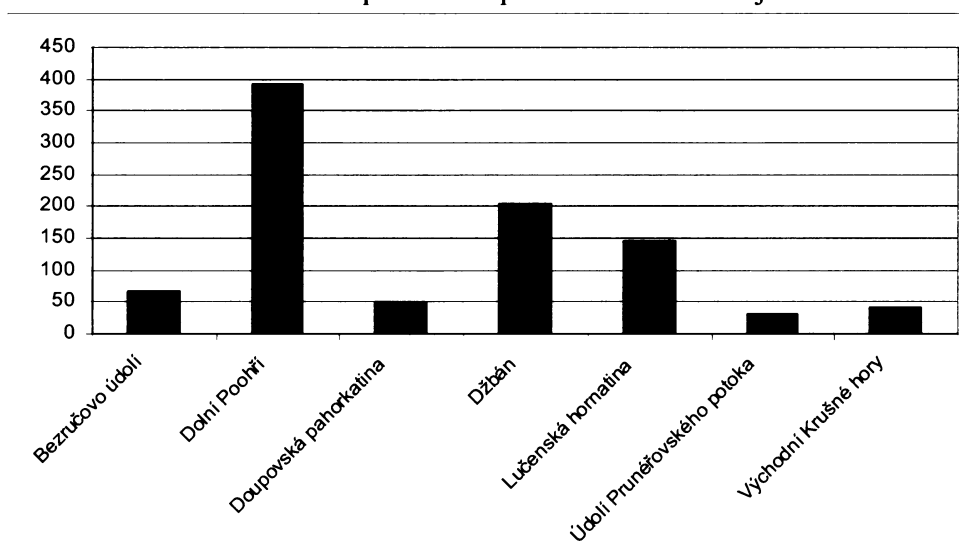
- **Krušné hory** – zahrnují převážnou část vyšších poloh podél česko-německých hranic, kde je velmi řídké osídlení a omezené hospodářské aktivity vlivem špatné dopravní přístupnosti,

- **Děčínsko (sever)** – oblast Českého Švýcarska a Šluknovsko je pro svou odlehlost a obtížnou dostupnost dosud nedoceněnou oblastí (Vrtíšková, 2005).

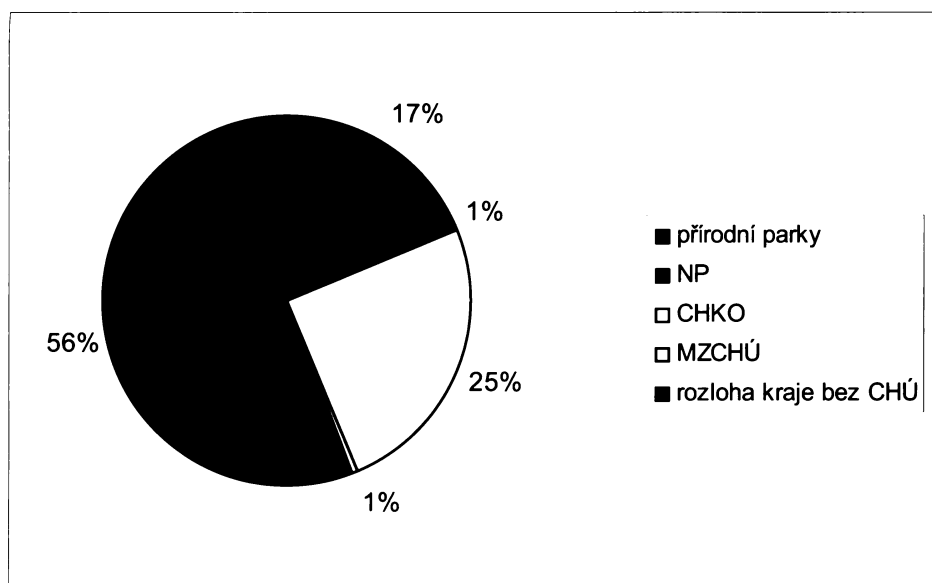
Na území Ústeckého kraje se nachází 7 přírodních parků: Bzručovo údolí, Dolní Poohří, Doupovská pahorkatina, Džbán, Lučanská hornatina, Údolí Pruněřovského potoka a Východní Krušné hory. Přestože počet přírodních parků není příliš velký, jejich značná rozloha ovlivnila podíl parků na celkové rozloze kraje, které je 17, %, což je třetí nejvyšší podíl v České republice.

V současné době nezveřejňuje krajský úřad Ústeckého kraje jakékoli návrhy na změnu hranic jednotlivých přírodních parků ani na vyhlášení nových.

Graf č.25: Rozloha přírodních parků Ústeckého kraje v km²

Graf č.26: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

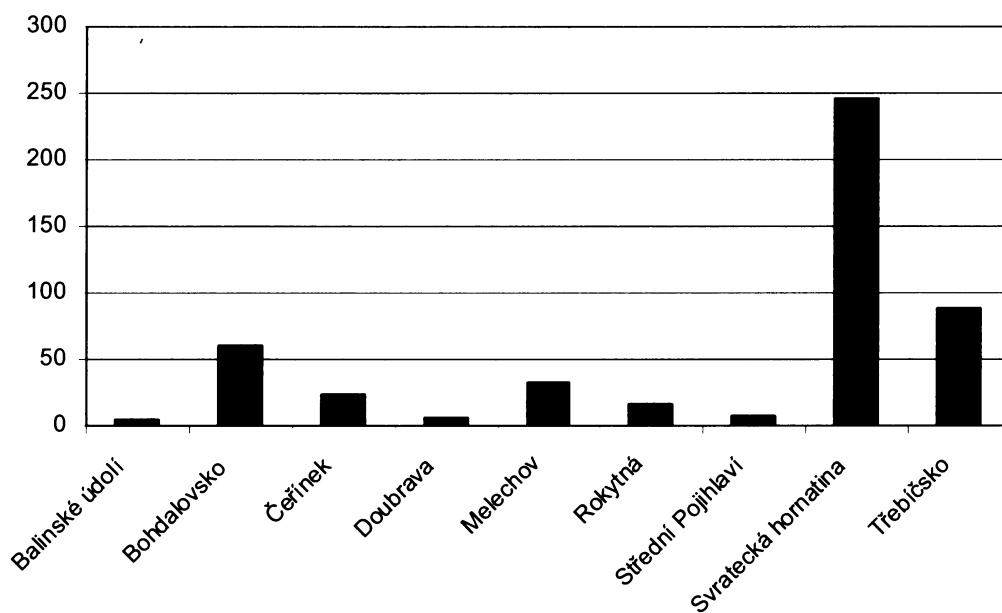
5.13. Vysočina

Celé území kraje přísluší k jedné z největších geomorfologických jednotek v ČR, zvané Českomoravská vrchovina. V reliéfu převažují plošiny, ploché hřbety, úvalovitá údolí, která přecházejí směrem k okrajům Českomoravské vrchoviny do údolí hluboce zaříznutých. Území kraje je charakteristické maloplošným střídáním celků lesní a zemědělské krajiny, rozsáhlejší lesní komplexy se nacházejí spíše v pramenné oblasti hlavního evropského rozvodí ve Žďárských vrších. Na řadě vodních toků byly zbudovány údolní vodní nádrže, některé jsou významnými zdroji pitné vody z celorepublikového hlediska (Vrtíšková, 2005).

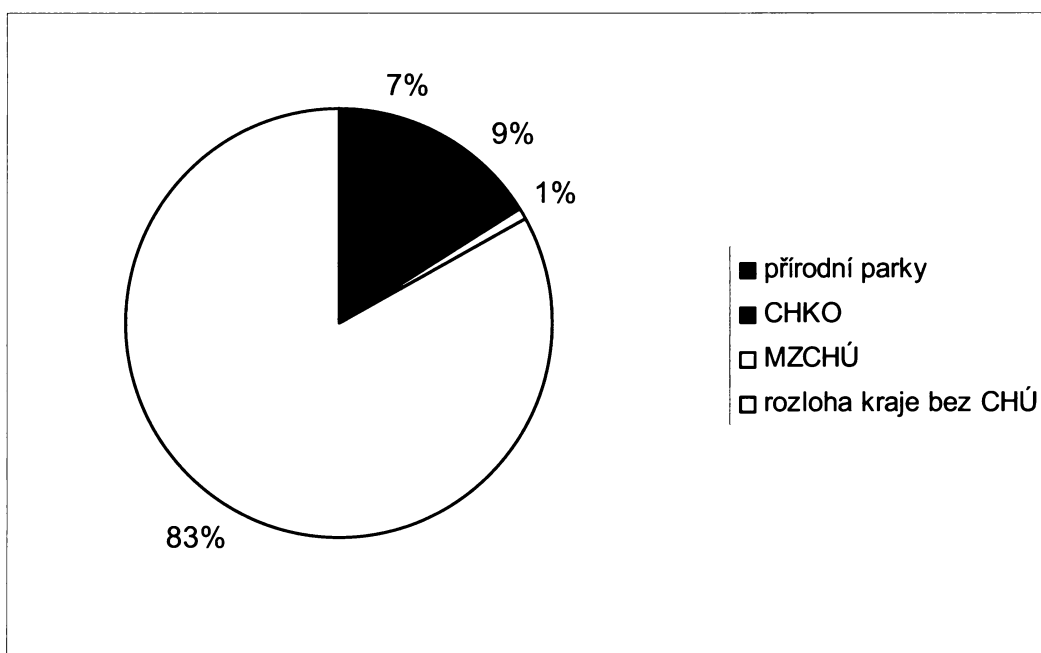
V kraji Vysočina se nachází celkem 9 přírodních parků: Balinské údolí, Bohdalovsko, Čeřínek, Doubrava, Melechov, Rokotná, Střední Pojihlaví, Svratecká hornatina a Třebíčsko. Z nich svou rozlohou dominuje především Svratecká hornatina. Podíl přírodních parků je docela malý 7,1 %. To je způsobeno značnou rozlohou kraje a především velkým podílem chráněných krajinných oblastí.

Také v kraji Vysočina nejsou podány žádné návrhy na založení nového přírodního parku.

Graf č.27: Rozloha přírodních parků kraje Vysočina v km²

Graf č.28: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

5.14. Zlínský

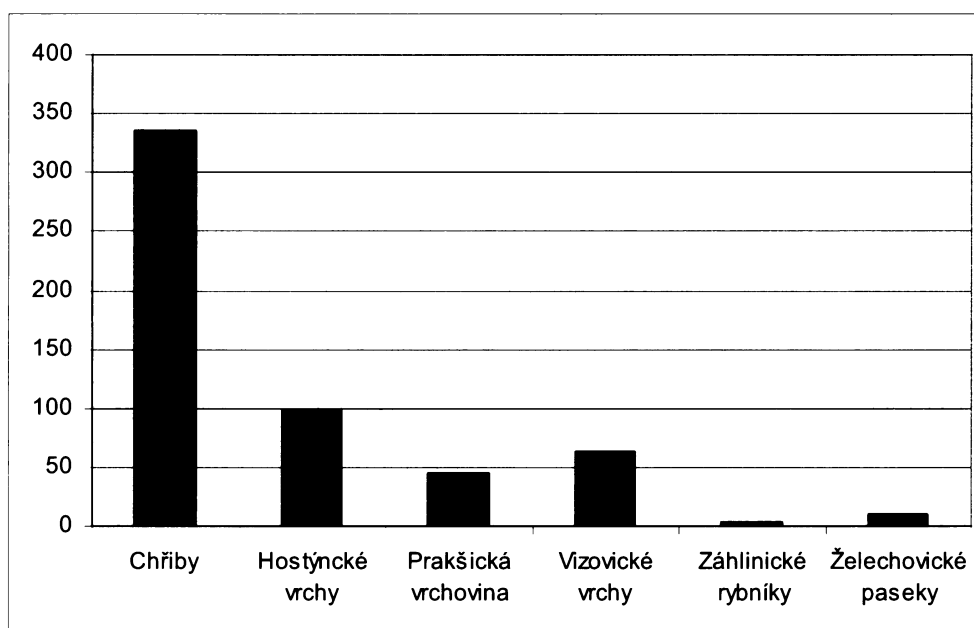
Území Zlínského kraje zahrnuje na jedné straně relativně nedotčenou, extenzivně využívanou lesnatou a členitou krajinu s minimálně narušeným krajinným

rázem (Beskydy, Bílé Karpaty, Hostýnské a Vizovické vrchy, Chřiby, Vsetínsko), kde jsou i přírodní společenstva od nížinných lužních lesů a nivních luk, přes teplomilné doubravy a stepní stráně až po horské louky, pastviny, vrcholové bučiny a jedlobukové lesy. Na druhé straně se zde nachází i intenzívně zemědělsky využívanou krajinu s velkým podílem orné půdy s intenzívním velkoplošným hospodařením a minimální biodiverzitou (oblast Hané a moravních niv). Komplexní pozemkové úpravy, které představují největší šanci na zlepšení situace v oblastech s největším podílem orné půdy, však postupují pomalu, takže většina opatření ke zlepšení stavu (realizace ÚSES, vytváření vhodných biotopů pro ohrožené druhy apod.) se koncentruje do relativně zachovalejších oblastí (Vrtíšková, 2005).

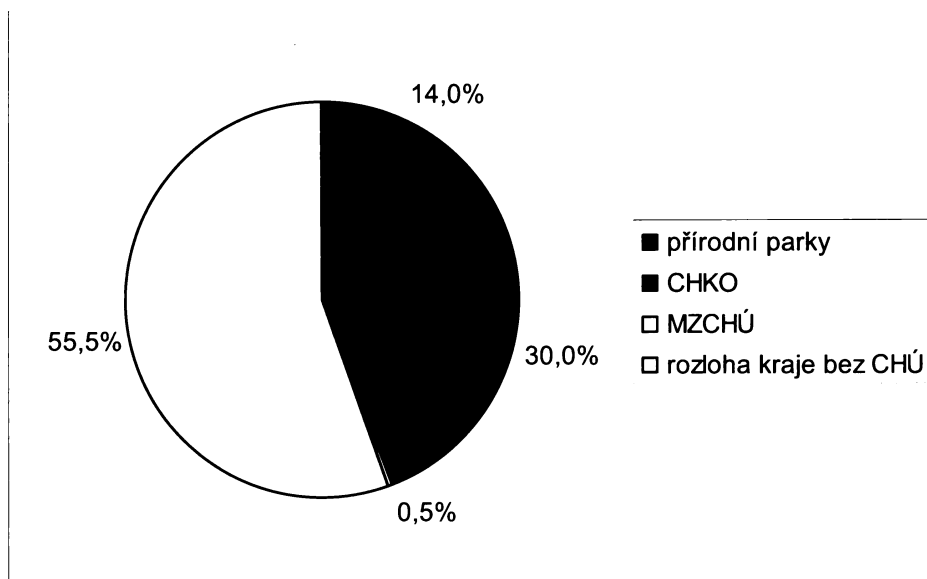
Zlínský kraj má pouze 6 vyhlášených přírodních parků: Chřiby, Hostýnské vrchy, Praktická vrchovina, Vizovické vrchy, Želechovické paseky, z nichž největší jsou Chřiby, jejichž rozloha převyšuje 300 km². Přestože podíl přírodních parků nepatří mezi nejvyšší, překračuje téměř 14 % celorepublikový průměr a na rozdíl od ostatních krajů neklesá na úkor chráněným krajinným oblastem, které mají ve Zlínské kraji největší procentuální zastoupení (30 %).

Vzhledem k velké rozloze všech chráněných území, včetně přírodních parků, není podán žádný návrh na vyhlášení nového přírodního parku.

Graf č.29: Rozloha přírodních parků Zlínského kraje v km²

Graf č.30: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

6. Závěr

Přírodní parky jsou velmi významnou součástí ochrany přírody a krajiny v celé České republice. To je také patrné na jejich procentuálním zastoupením. Nemají natolik přísná omezení jako zvláště chráněná území, proto jsou považovány za jakési nárazníkové zóny. Jejich zřízení má v současné době ve své pravomoci krajský úřad, který tak činí vyhláškou, ve které se uvádějí hranice a poslání parku a stanovené ochranné podmínky, která jsou pro dané území specifická. Ty by měly zabránit tomu, aby na území přírodního parku docházelo k výraznějším negativním dopadům do přírodních a krajinných hodnot a současně byl umožněn ekologicky únosný rozvoj obcí a infrastruktury.

Na celém území ČR je v současnosti zřízeno 147 přírodních parků. Mnohé z nich existovaly ještě před platností zákona č. 114/1992 Sb. jako tzv. Oblasti klidu. Ty měly poněkud jinou funkci než přírodní parky. Byly to především části území s relativně zachovalým přírodním prostředím a vysokým rekreačním potenciálem. Jejich funkce byla zejména rekreační a vyhlášky omezovaly činnost a negativní vlivy, které by mohly rekreační funkci narušit. Dle § 90 odst.11 zákona č. 114/1992 Sb. se oblasti klidu vyhlášené obecně závaznými právními předpisy prohlásily za přírodní parky, aniž by byly jejich vyhlášky a poslání novelizovány a upraveny.

Při vypracovávání této práce jsem se setkala s nedostatky, které jsou příčinou nedostatečné legislativní úpravy a zřejmě i abstinencí jediné nejvyšší správy, která by, stejně jako tomu je u zvláště chráněných oblastí, schraňovala veškeré informace o přírodních parcích.

Základním problémem je legislativní úprava, ke které došlo v roce 1992. Oblasti klidu vyhlášené obecně závaznými právními předpisy byly prohlášeny za přírodní parky, aniž by byly jejich vyhlášky a poslání novelizovány a upraveny (o některých vyhláškách se dá hovořit jako o protiústavních). Některé z oblastí klidu nebyly prohlášené za přírodní park nebo došlo k jejich přejmenování či začlenění do zvláště chráněných území. Většinou však o těchto krocích nejsou uvedeny žádné vyhlášky či dokumenty, což velmi znesnadňuje jejich výzkum. Značné nejasnosti pak vyplývají z abstinence centrálního orgánu či neochotě krajů vytvořit úplný seznam s přesnými statistikami o přírodních parcích. Všechny předložené dokumenty krajů zdůrazňují, že uvedené rozlohy přírodních parků jsou spíše orientační. Cílem krajů

v tomto směru by měly být tedy inovace zřizovacích listin těch přírodních parků, které byly původně vyhlášené jako oblasti klidu a jejichž původní zřizovací listina nebyla po roce 1992 nahrazena novým předpisem, případně i novějších zřizovacích listin, pokud obsahují některé závažnější nedostatky z hlediska vymezení přírodního parku, předmětu ochrany nebo stanovených ochranných podmínek. S uvedenými návrhy nových přírodních parků a úprav vymezení stávajících přírodních parků je třeba dále pracovat. Především je nutné zjistit, zda jsou uvedené návrhy aktuální, zda je třeba je nějakým způsobem upravit či zpřesnit, či zda nebude vhodnější od nich zcela ustoupit.

V neposlední řadě je také nutné upozornit na malou informovanost obyvatel České republiky o existenci přírodních parků. Veřejnost většinou není dostatečně informována o existenci přírodních parků, o jejich vymezení, charakteristice, významu a omezeních. Pro širokou veřejnost existuje velice málo kvalitních informačních materiálů o přírodních parcích (např. publikace, letáky, brožury, videokazety, CD, DVD), informace v terénu ve většině parků zcela chybí (např. informační tabule se zákresem hranic parku s jeho charakteristikou, významem a omezením).

7. LITERATURA

ALBRECHT, J. a kol. (2003): Českobudějovicko, Chráněná území ČR, svazek VIII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 807 s.

ČECH, L., ŠUMPICH, J., ZABLOUDIL, V. a kol. (2002): Jihlavsko, Chráněná území ČR, svazek VII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 528 s.

FALTYSOVÁ, H., BÁRTA, F. a kol. (2002): Pardubicko, Chráněná území ČR, svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 316 s.

FALTYSOVÁ, H., MACKOVČIN, P., SEDLÁČEK, M. a kol. (2002): Královéhradecko, Chráněná území ČR, svazek V. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 410 s.

HOŠEK, M. (2002): Lokality soustavy NATURA 2000 a tuzemské právo ochrany přírody. Ochrana přírody, 57, č. 4, AOPK ČR, Praha, s. 125.

KUBÍKOVÁ, J., LOŽEK, V., ŠPRYŇAR, P. a kol. (2005): Praha, Chráněná území ČR, svazek XII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 304 s.

Krajský úřad Jihočeského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Jihomoravského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Karlovarského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad kraje Vysočina: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Královéhradecký kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Libereckého kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Moravskoslezského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Olomouckého kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Pardubického kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Plzeňského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Magistrát Hlavního města Prahy: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Středočeského kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Ústeckého kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

Krajský úřad Zlínský kraje: Odbor ochrany životního prostředí [zpráva o přírodních parcích] [cit. 20.7.2007]

LOŽEK, V., KUBÍKOVÁ, J., ŠPRYŇAR, P. a kol. (2005): Střední Čechy, Chráněná území ČR, svazek XIII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 904 s.

MACKOVČIN, P., JATIOVÁ, M. a kol. (2002): Zlínsko, Chráněná území ČR, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 374 s.

MACKOVČIN, P., KUNCOVÁ, J. (1999): Ústecko, Chráněná území ČR, svazek I. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 350 s.

MACKOVČIN, P., SEDLÁČEK, M., KUNCOVÁ, J. (2002): Liberecko, Chráněná území ČR, svazek III. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 331 s.

PETŘÍČEK, V. a kol. (1999): Péče o chráněná území, I. Nelesní společenstva. Agentura ochrana přírody a krajiny ČR, Praha, 451 s.

PLESNÍK, J. (2001): Podzimní konference. Ochrana přírody, 56, č. 9, AOPK ČR, Praha, s. 285.

PRCHALOVÁ, J. (2006): Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000, komentář a provádějící předpisy podle stavu k 1.1.2006. Linde Praha, a.s., Praha, 351 s.

STEJSKAL, V. (2006): Úvod do právní úpravy ochrany přírody a péče o biologickou rozmanitost. Linde Praha, a.s., Praha, 591 s.

ŠAFÁŘ, J. a kol. (2002): Olomoucko, Chráněná území ČR, svazek VI. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 456 s.

VRTÍŠKOVÁ, L. (2005): Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky v roce 2005. CENIA, Praha, 346 s.

WEISSMANNOVÁ, H. a kol. (2004): Ostravsko, Chráněná území ČR, svazek X. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 456 s.

ZAHRADNICKÝ, J., MACKOVČIN, P. a kol. (2004): Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 588 s.

Internetové zdroje

Agentura ochrany přírody a krajiny. Dostupné z:
<<http://www.ochranaprirody.cz/>> [20.8.2007]

Portál veřejné správy České republiky. Dostupné z:
<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place> [20.8.2007]

CORINE Land Cover CLC. Dostupné z:
<http://www.cenia.cz/www/webapp.nsf/webitems/GIS_CORINE> [20.8. 2007].

8. SEZNAM ZKRATEK

AOPK	– Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
CHKO	– chráněná krajinná oblast
CHÚ	– chráněná území přírody
KNV	– krajský národní výbor
MNV	– městský národní výbor
MZCHÚ	– maloplošná zvláště chráněná území
NP	– národní park
NPP	– národní přírodní památka
NPR	– národní přírodní rezervace
OK	– oblast klidu
PP	– přírodní park
PR	– přírodní rezervace
PřR	– přírodní park
ÚSES	– územní systém ekologické stability
VZCHÚ	– velkoplošná zvláště chráněná území
VVP	– vojenský výcvikový prostor
ZCHÚ	– zvláště chráněná území

9. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ UMÍSTĚNÝCH V TEXTU

Tabulka č.1: Chráněná území v České republice

Tabulka č.2: Přírodní parky podle krajů

Graf č.1: Procentuální rozložení chráněných oblastí v České republice

Graf č.2: Rozloha přírodních parků v km²

Graf č.3: Rozloha přírodních parků Jihočeského kraje v km²

Graf č.4: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.5: Rozloha přírodních parků Jihomoravského kraje v km²

Graf č.6: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.7: Rozloha přírodních parků Karlovarského kraje v km²

Graf č.8: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.9: Rozloha přírodních parků Královéhradeckého kraje v km²

Graf č.10: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.11: Rozloha přírodních parků Libereckého kraje v km²

Graf č.12: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.13: Rozloha přírodních parků Moravskoslezského kraje v km²

Graf č.14: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.15: Rozloha přírodních parků Olomouckého kraje v km²

Graf č.16: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.17: Rozloha přírodních parků Pardubického kraje v km²

Graf č.18: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.19: Rozloha přírodních parků Plzeňského kraje v km²

Graf č.20: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.21: Rozloha přírodních parků Hlavního města Prahy v km²

Graf č.22: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.23: Rozloha přírodních parků Středočeského kraje v km²

Graf č.24: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.25: Rozloha přírodních parků Ústeckého kraje v km²

Graf č.26: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.27: Rozloha přírodních parků kraje Vysočina v km²

Graf č.28: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

Graf č.29: Rozloha přírodních parků Zlínského kraje v km²

Graf č.30: Rozložení ploch chráněných území na ploše kraje

10. TABULKOVÉ A GRAFOVÉ PŘÍLOHY

- Tabulka č.1: Přírodní parky Jihočeského kraje roce 2007
- Tabulka č.2: Přírodní parky Jihomoravského kraje roce 2007
- Tabulka č.3: Přírodní parky Karlovarského kraje roce 2007
- Tabulka č.4: Přírodní parky Královéhradeckého kraje roce 2007
- Tabulka č.5: Přírodní parky Libereckého kraje roce 2007
- Tabulka č.6: Přírodní parky Moravskoslezského kraje roce 2007
- Tabulka č.7: Přírodní parky Olomouckého kraje roce 2007
- Tabulka č.8: Přírodní parky Pardubického kraje roce 2007
- Tabulka č.9: Přírodní parky Plzeňského kraje roce 2007
- Tabulka č.10: Přírodní parky Hlavní města Prahy roce 2007
- Tabulka č.11: Přírodní parky Středočeského kraje roce 2007
- Tabulka č.12: Přírodní parky Ústeckého kraje roce 2007
- Tabulka č.13: Přírodní parky kraje Vysočina roce 2007
- Tabulka č.14: Přírodní parky Zlínského kraje roce 2007
- Tabulka č.15: Popisná statistika rozlohy přírodních parků České republiky

Graf č.1: Histogram podle rozloh přírodních parků v roce 2007

Tabulka č.1: Přírodní parky Jihočeského kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Česká Kanada (Jindřichův Hradec)	Rozsáhlé lesní komplexy s rašeliništi a vlhkými loukami.	1994	187
Černická obora (Tábor)	Lesní komplex se zachovalými zbytky původních společenstev, řada rybníků přírodního charakteru.	1994	26,6
Homolka - Vojířov (Jindřichův Hradec)	Značná biodiverzita s rozsáhlými lesy, citlivě utvářená kulturní krajina s mozaikou vlhkých luk a rašelinných borů.	1994	42,7
Javořická vrchovina (Jindřichův Hradec)	Pestrý reliéf s pestrou mozaikou vegetačních prvků s cennými rašeliništi a mokřady a zachovalou vesnickou sídelní strukturou.	2004	78,8
Jistebnická vrchovina (Tábor)	Členitá kopcovitá krajina s pestrou mozaikou polí luk a lesíků, s množstvím vodních ploch a menších toků s hustou sítí menších sídelních útvarů a samot.	1994	51
Kukle (Tábor)	Lesní komplex se zachovanými zbytky původních společenstev.	1994	11,5
Novohradské hory (České Budějovice, Český Krumlov)	Rozsáhlé plochy lesů se zbytky původních společenstev, suťové a skalní útvary, přírodní toky, zbytky květnatých luk, kulturní krajina s vyváženou mozaikou krajinných segmentů, četné přírodní rezervace a skladebné prvky regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability.	1998	162
Písecké hory (Písek, Český Krumlov)	Oblast málo dotčená lidskou činností s řadou technicko-historických a kulturněhistorických památek s rozsáhlými lesním celky, skladebné prvky regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability.	1973	63
Plziny (Tábor)	Ochrana krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodním hodnotami.	1994	10
Polánka (Tábor)	Ochrana krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodním hodnotami.	1994	15,6
Poluška (Český Krumlov)	Ochrana lesního ekosystému vrchoviny Poluška, zbytky květnatých luk, krajinný ráz charakteristický pro Šumavské předhůří.	1999	21,5
Soběnovská vrchovina (Český Krumlov)	Rozsáhlé plochy lesů se zbytky původních společenstev, suťové a skalní útvary, kaňónovité údolí řeky Černé, zbytky květnatých luk, zachované historické osídlení krajiny.	1995	40,7
Turovecký les (Tábor)	Lesní komplex se zachovanými zbytky původních společenstev s mozaikou rybníků, mokřadů a vlhkých luk.	1994	20
Vyšebrodsko (Český Krumlov)	Lesní celky se zbytky původních smíšených lesů, suťové a rozsáhlé skalní útvary, rašeliniště a vlhké louky, soustava vodních toků Menší a Větší Vltavice se zbytky populace perlorodky říční.	1995	84,1

Zdroj:

Tabulka č.2: Přírodní parky Jihomoravského kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Baba (Brno - město, Brno - venkov)	Lesní celek tvořící součást rekreačního zázemí brněnské sídelní aglomerace.	1991/1992	8,9
Bobrava (Brno - venkov)	Údolí se zalesněnými svahy a lučními nivami navazující na bývalé krajské město, kterému tvoří rekreační zázemí.	1982	31,9
Halasovo Kunštátsko (Blansko)	Krajinářsky významné lesnaté území v oblasti Svratecké hornatiny.	1980	68,5
Jevišovka (Znojmo)	Přirozený tok s četnými peřejemi, břehové porosty, údolní louky, lesnaté svahy.	1977	137,4
Lysicko (Blansko)	Harmonická kulturní krajina s vysokým zastoupením lesních porostů i jiných ekologicky cenných vegetačních formací a s velkým rekreačním významem.	1994	40,7
Mikulčický luh (Hodonín)	Údolní niva řeky Moravy s uceleným komplexem lužního lesa protkaného sítí starých říčních ramen a s navazujícími nivními loukami s výskytem soliterních dřevin.	1999	8
Niva Dyje (Břeclav)	Údolní niva řeky Dyje s mozaikou lesních porostů, zbytků tůní a lužních luk se soliterními duby a s výskytem řady zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.	2002	15
Niva Jihlavy (Brno - venkov)	Údolní řeky Jihlavy s volně meandrující říčními nánosy.	1999	13
Oslava (Brno - venkov)	Údolí Oslavy se skalními útvary, kamenitými svahy se suťovými poli a s typickými projevy říčního fenoménu.	1997	21,8
Podkomorské lesy (Brno - venkov, Brno - město)	Západní část rekreační oblasti Brněnské přehrady, území je převážně lesnaté.	1989	33,3
Rakovecké údolí (Blansko, Vyškov)	Lesnaté údolí se skalami a údolními loukami, výskyt chráněných rostlin, rekreační zázemí Vyškova.	1977/1978	12
Rokytná (Třebíč, Znojmo)	Výrazně vyvinuté údolí říčky stékající z Českomoravské vrchoviny. Místy skalní útvary.	1978	12,3
Řehořkovo Kořenecko (Blansko, Prostějov)	Vrcholová část Dražanské vrchoviny v pramenné oblasti Bělé a Žďárné.	1992	23,8
Říčky (Brno - venkov, Vyškov)	Pramenná oblast Říčky s olšinami, kyselými doubravami, bukovými a smíšenými lesy.	1984	31,1
Strážnické Pomoraví (Hodonín)	Údolí řeky Moravy, zbytky starých ramen s lužními lesy a loukami, četná chráněná území.	1993	28,4

Střední Pohlaví (Brno - venkov, Znojmo, Třebíč)	Střední část povodí Jihlavy pod vodním dílem Dalešice. Hluboké, místy kaňonovité údolí řeky.	1989	16
Svratecká hornatina (Blansko, Žďár nad Sázavou, Svitavy)	Vysoce členitý reliéf s malebnou mozaikou rozptýlené zeleně, luk, pastvin, polí a lesů.	1995	113,9
Údolí Bílého potoka (Brno - venkov)	Výrazně vyvinuté údolí toku stékajícího západovýchodním směrem z Českomoravské vrchoviny.	1978	40,2
Výhon (Brno - venkov)	Masiv kopce Výhonu se svahy pokrytými mozaikou vinohradů, intenzivních a extenzivních sadů, polí a zahrad.	2002	17
Ždánický les (Hodonín, Vyškov)	Souvislý lesní komplex s velkým rekreačním významem a s vysokým zastoupením ekologicky cenných segmentů lesa.	1996	181,9

Tabulka č.3: Přírodní parky Karlovarského kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Český les (Cheb)	Rozsáhlé území při česko-bavorské státní hranici s výborně zachovalými přirozenými porosty vlivem dlouholeté nepřístupnosti.	1994	180
Doupovské hory (Karlovy Vary)	Zahrnuje oblast Stratovulkánu Doupovských hor, která je začleněna do vojenského výcvikového prostoru Hradiště. Přes tuto skutečnost je území významné bohatým výskytem chráněných rostlin.	1991	6
Halštrov (Cheb)	Podhorská přechodová část Halštrovských hor a Smrčín s mozaikovitým střídáním lesů a zemědělské půdy a převahou trvalých travních porostů. Nízké trvalé osídlení, rekreační využití.	1984	43
Horní Střela (Karlovy Vary)	Geomorfologicky pestrý, převážně lesnatý terén Rabštejnské pahorkatiny, zahrnující část údolí Střely s jejími přítoky a širší okolí. Zvláštností jsou bizarní seskupení žulových balvanů.	1978	33
Jelení vrch (Karlovy Vary)	Rozsáhlý komplex horských lesů bez sídelních celků v západní části Krušných hor. Území je výrazně morfologicky členité a leží v něm nejzachovalejší horská rašeliniště a četná prameniště.	1985	43
Kamenné vrchy (Karlovy Vary)	Lesnatým vrchovinný val je pramennou oblastí četných potoků a vývěrů minerálních vod.	1995	36
Leopoldovy Hamry (Sokolov, Cheb)	Nejzápadnější výběžek Krušných hor s převahou lesů a čistými vodotečemi, velmi málo osídlený. V jižní části vodní nádrž Horka.	1986/1995	40

Přebuz (Sokolov)	Krajinářsky atraktivní, nepatrně osídlený úsek západní části Krušných hor s hojností čistých vodotečí a rozlehlými lesními komplexy. V území jsou četná rašeliniště s klečovými porosty a vřesoviště.	1980	98,6
Smrčiny (Cheb)	Východní okraj pohoří Smrčiny v území příhraničního prostoru představuje celek se zachovanou přírodou, velmi slabě ovlivněnou hospodářskou činností.	1990	63
Stráž nad Ohří (Karlovy Vary)	Morfologicky výrazně členité území v podhůří Krušných hor, s vegetací a zvířenou značně ovlivněnou geologickým podložím třetihorních vyvřelin. Bohaté zastoupení volně rozptýlené zeleně.	1985	37
Zlatý kopec (Karlovy Vary)	Údolí Zlatého potoka se smrčinou a květnatými horskými loukami.	1995	17

Tabulka č.4: Přírodní parky Královéhradeckého kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Hrádeček (Trutnov)	Členitý reliéf Mladobukovské vrchoviny s Vlčími skalami s rozsáhlými přirozenými porosty buku s charakteristickou flórou.	2000	2,3
Les Včelný (Rychnov n.K.)	Lesní komplex v povodí Javornického potoka.	1996	2,4
Orlice (Hradec Králové, Rychnov n.K.)	Údolí Orlice s přirozenými a polopřirozenými ekosystémy kolem řeky a jejích mrtvých ramen.	1996	64
Sýkornice (Jičín)	Lesní komplex s rekreačním a turistickým využitím v bezprostřední blízkosti Nové Paky.	1984	2,5
Údolí Rokytenky a Hvězdné (Rychnov n.K.)	Nivní společenstva u Hvězdné a u levostranného přítoku Hvězdné od Záhor.	2002	2,9

Tabulka č.5: Přírodní parky Libereckého kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Ještěd (Liberec)	Významné polohy krystalických vápenců až dolomitů a cenná četná svahová prameniště a podmáčené potoční nivy.	1995	93,6
Maloskalsko (Jablonec nad Nisou)	Údolí Jizery meandrující v úzké nivě a pískovcová skalní města, pseudokrasové jevy a zbytky různorodé přirozené vegetace.	1997	29,4
Peklo (Liberec)	Lesní porosty, většinou smrkové, místy však s dosud hojným bukem. V nižších polohách přistupují louky, pastviny a biologicky významná mokřadní lada.	1997	18,5

Tabulka č.6: Přírodní parky Moravskoslezského kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Moravice (Opava)	Zvlněná lesnatá krajina s hlubokými údolními řek a potoků. Kaňonovité údolí řeky Moravice s mnoha meandry, jedno z nejkrásnějších v republice.	1994	142,2
Oderské vrchy (Nový Jičín)	Výškově členitá lesnatá krajina s významnými biologickými i estetickými geomorfologickými hodnotami.	1994	89,1
Podbeskydí (Nový Jičín)	Malebná podhorská krajina, zvlněná, lesnatá, s množstvím potoků a říček. Krajina se využívá pro intenzivní zemědělské hospodaření.	1994	128
Sovinecko (Bruntál)	Jihozápadní část Nízkého Jeseníku v nadmořské výšce od 260 do 809 metrů (Dobřečovská hora). Údolí jsou zalesněná, s prudkými svahy, množstvím potoků a říček.	1994	109,7
Údolí Bysřice (Bruntál)	Údolí Bysřice se zachovalými lesy s přirozenou druhovou skladbou.	1995	30,8

Tabulka č.7: Přírodní parky Olomouckého kraje roce 2007

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Březná (Šumperk)	Údolní niva řeky Březné a Moravské Sázavy s výraznými meandry a zákruty.	1997	116
Kladecko (Prostějov)	Pestrá krajina vysočinného charakteru s lesními komplexy, které se střídají se zemědělsky využívanou krajinou. Čtyři maloplošná chráněná území.	2001	35,5
Sovinecko (Olomouc, Šumperk)	Jihozápadní část Nízkého Jeseníku v nadmořské výšce od 260 do 809 metrů (Dobřečovská hora). Údolí jsou zalesněná, s prudkými svahy, množstvím potoků a říček.	1994	89,4
Terezké údolí (Olomouc)	Východní okraj Zábřežské vrchoviny s převážně smrkovou monokulturou. Středem protéká říčka Šumnice s významnými lužními lesy v údolní nivě.	1996	7,9
Údolí Bysřice (Olomouc)	Skalnaté údolí řeky Bysřice s řadou geomorfologických tvarů.	1995	67,3
Velký Košíř (Olomouc, Prostějov)	Izolovaný lesní komplex uprostřed intenzivně zemědělsky využívané krajiny na Hané.	2000	19,6

Tabulka č.8: Přírodní parky Pardubického kraje roce 2007

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Bohdalov-Hartinkov (Svitavy)	Mozaika polopřirozených a přírodě blízkých luk a pastvin	1996	62,7

Doubrava (Chrudim)	Zaříznuté údolí Doubravy s lesními porosty, balvanité řečiště.	1998	4,3
Heřmanův Městec (Chrudim)	Parkové úpravy kolem zámku v Heřmanově Městci, přecházející do přírodního parku.	1996	3,4
Jeřáb (Ústí nad Orlicí)	Lesní oblast kolem kóty Jeřáb a Jeřábek.	1987	14,1
Králický Sněžník (Ústí nad Orlicí)	Vrcholová partie Králického Sněžníku a údolí Moravy.	1987	53
Lanškrounské rybníky (Ústí nad Orlicí)	Rybniční soustava s přílehlými mokřadními biotopy a společenstvy.	1990	2,4
Orlice (Ústí nad Orlicí)	Údolí Orlice s přirozenými a polopřirozenými ekosystémy kolem řeky a jejích mrtvých ramen.	1996	50,6
Suchý vrch - Buková hora (Ústí nad Orlicí)	Lesní oblast kolem kóty Buková hora a Suchý vrch.	1987	64,3
Údolí Krounky a Novohradky (Chrudim)	Hluboce zaříznutá údolí toků jsou na svazích porostlá přirozenými bučinami, suťovými lesy a dubohabřinami	1998	5,1
Údolí Křetínky (Svitavy)	Údolí Křetínky se zachovalou krajinou s pestrou skladbou biotopů.	1996	55,7

Tabulka č.9: Přírodní parky Plzeňského kraje roce 2007

Název (okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Brdy (Plzeň-jih)	Západočeská část Brd se souvislými lesními komplexy. V západní části území mozaikovitě členěná lesní a zemědělská krajina s charakteristickou zástavbou a četnými objekty lidové architektury.	1985	67,5
Buděticko (Klatovy)	Část území tzv. sušicko-horažďovických vápenců se zajímavou květenou a zvířenou. Zřízením přírodního parku by mělo být ztiženo těžební využití území.	1994	45,5
Buková hora (Plzeň-jih)	Lesní komplex Chýlava s nejvyšším vrcholem Buková hora. Trvalé osídlení pouze po obvodu území. Geomorfologicky zajímavý skalní útvar „Kámen“ a NPR Chejlava.	1983	28,5
Český les (Domažlice, Tachov)	Rozsáhlé území při česko-bavorské státní hranici s výborně zachovalými přirozenými porosty vlivem dlouholeté nepřístupnosti.	1990/1994	750
Hadovka (Tachov)	Střední část Bezručické vrchoviny v širším okolí horního toku Hadovky. Morfologicky členité území s hluboce zaříznutými údolími potoků a hojným zastoupením rozptýlené zeleně.	1995	19,9

Horní Berounka (Rokycany, Plzeň - sever, Plzeň - město)	Kaňonovité údolí řeky Berounky se rozkládá na území s pestrá mozaikou společenstev včetně velmi bohaté fauny.	1995	101,1
Horní Střela (Plzeň-sever)	Geomorfologicky pestrý, převážně lesnatý terén Rabštejské pahorkatiny, zahrnující část údolí Střely s jejími přítoky a širší okolí. Zvláštností jsou bizarní seskupení žulových balvanů.	1978	75,4
Hřešihlavská (Plzeň-sever)	Část středního toku Berounky s výrazným reliéfem, pestrá strukturou zemědělské a lesní půdy, velkým zastoupením trvalých travních porostů a volně rozptýlené zeleně.	1978	9,8
Kakov - Plánický hřeben (Plzeň-jih)	Dva územně navazující přírodní parky v kulminační části Plánické vrchoviny. Členité území s mozaikou lesních a zemědělských pozemků, čistými vodními toky a rybníky.	1982	9,8
Kamínky (Rokycany)	Převážně lesnaté území ve východní části Radyňské vrchoviny s menšími plochami zemědělské půdy v okrajových částech. Chatové osady.	1979	7,2
Kašperská vrchovina (Klatovy)	Podhorská krajina v předhoří Šumavy kopcovitého charakteru s mozaikou lesních a zemědělských pozemků, převážně trvalých travních porostů. Drobné osady, zčásti rekreačně využívané.	1981	51,6
Kochánov (Klatovy)	Část území tzv. kochánovských plání, významného geomorfologického reliéfu předhoří Šumavy. Zemědělská krajina s rozptýlenými menšími sídly, střídaná podhorskými lesy.	1986	85,6
Kornatický potok (Plzeň-jih)	Rozsáhlý lesní komplex Kamýky, který je zároveň nadregionálním biocentrem. Územím protéká řeka Úslava a Kornatický potok.	2001	26,6
Kosí potok (Tachov)	Část výrazně modelovaného údolí Kosího potoka v dolní části jeho toku s cennými přírodně krajinářskými prvky a objekty historického osídlení. Území rekreačně využívané, naučná stezka.	1995	43,8
Manětínská (Plzeň-sever)	Rozsáhlý lesní komplex s několika drobnými osadami, samotami a rybníky v plochem terénu permokarbonu Kaznějovské pahorkatiny. Dochovaný domovní fond zčásti využit pro rekreaci.	1978	88,3
Plánický hřeben (Klatovy)	Ústřední část Plánické vrchoviny (pramenná oblast řeky Úslavy) propojuje nadregionálním biokoridorem Šumavu s Brdskou vrchovinou. Převážná část přírodního parku je pokryta lesy, převážně smrkovými monokulturami.	1979	79

Pod Štědrým (Plzeň-jih)	Pahorkatinná krajina se značnou lesnatostí a rozptýlenými zemědělsky využívanými pozemky, řadou vodotečí a vodních ploch, představující typ ryze české krajiny s charakteristickým osídlením.	1978	25,5
Radeč (Rokycany)	Rozlehlý lesní komplex Radečské pahorkatiny s přiléhajícími okraji zemědělské krajiny. Území vysokých krajinných a zdravotně rekreačních kvalit, osídlené pouze v obvodové části.	1979	60
Rohatiny (Plzeň-sever)	Geomorfologicky zajímavě modelovaná krajina při soutoku Kralovického potoka a říčky Střely v převážně lesnatém terénu bez trvalého osídlení.	1978	11,4
Sedmihoří (Tachov)	Severní část krajinářsky významného geomorfologického útvaru Sedmihoří, lesnatého území s členitou morfologií, několika rybníky a ve vnitřní části bez osídlení.	1994	27,6
Trhoň (Rokycany)	Lesní komplex v pahorkatině navazující na Brdy, s malým zastoupením zemědělské půdy. Trvalé osídlení vázáno na okrajové části, hojně zastoupení objektů lidové architektury.	1979	40,9
Úterský potok (Tachov)	Část toku Úterského potoka od Bezdruzic k Trpístům včetně spodního toku potoka Hadovka s hluboce zaříznutými údolími v Tepelské a Plaské vrchovině.	1997	18
Valcha (Tachov)	Souvislý lesní komplex s výraznou morfologií terénu podmíněnou pestrou geologickou stavbou území. V severovýchodní části leží Boněnovský rybník.	1994	14,5
Zelenov (Domažlice)	Menší lesní celek, mezi Domažlicemi a rekreační oblastí Babylon, s částí navazující zemědělské krajiny bez trvalého osídlení. Charakter území doplňuje několik malých rybníků.	1987	3,1

Tabulka č.10: Přírodní parky Hlavní města Prahy roce 2007

Název (správní obvod)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Botič - Milíčov (Praha 10, Praha 4)	Údolní nivy přirozeně meandrujících toků s rybníční soustavou a bažantnicemi.	1984	7,12
Drahaň - Trója (Praha 7, Praha 8)	Barokní krajina s řadou drobných zvláště chráněných území, botanickou a zoologickou zahradou.	1990	6,26
Hostivař - Záběhlice (Praha 10)	Přirozeně meandrující tok Botiče, údolní nádrž s lesními porosty.	1990	3,16
Klánovice - Čihadla (Praha 9)	Lesní komplex s drobnými mokřady.	1991	9,07

Košíře - Motol (Praha 5)	Stolová hora Vidoule s výchozy křídových pískovců.	1991	1,72
Modřanská rokle - Cholutice (Praha 4)	Hluboce zaříznuté rokle s přirozenými toky a lesními porosty.	1991	8,91
Prokopské a Dalejské údolí (Praha 5)	Celosvětově unikátní geologický profil ordovik - devon, krasové jevy, lesní porosty.	1993	6,76
Radotínsko - Chuchelský háj (Praha 5)	Komplex lesů s dosud přirozenou skladbou lesních porostů a řadou významných geologických nalezišť.	1990	8,77
Rokytko (Praha 10)	Údolní niva přirozeně menadrujícího toku s lužním lesem.	1990	2,11
Říčanka (Praha 10)	Barokní krajina s rybníky a oborami.	1984	4,97
Šárka - Lysolaje (Praha 6)	Údolí Šáreckého potoka s bizarními bulžnickými skalami a lesními porosty.	1990	9,23

Tabulka č.11: Přírodní parky Středočeského kraje roce 2007

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Čížovky (Mladá Boleslav)	Harmonická krajina s lesní, polní, luční a vodní vegetační formací.	1998	3,9
Dolní Povltaví (Praha-východ, Mělník)	Údolí Vltavy s mohutnými skalními výchozy a velkými meandry.	1994	10,4
Džbán (Rakovník, Kladno)	Plochá vrchovina s charakteristickou geomorfologií (tektonicky vyzdvižená tabule z křídových usazenin je rozčleněná hlubokými zářezy potoků, v příkrých svazích zářezů vystupují podložní prvohorní sedimenty).	1994/1996	212
Džbány - Žebrák Benešov)	Území je součástí Středočeské pahorkatiny a Benešovské pahorkatiny. Členité území mírně teplých pahorkatin a vrchů, pramenná oblast.	1996	53
Hornopožárský les (Benešov)	Členitá pahorkatina s rozsáhlými lesy, které mají převážně změněnou skladbu ve prospěch jehličnanů.	2002	30
Chlum (Mladá Boleslav)	Pahorkatina s travinobylinnými a travinokřovinnými společenstvy a květnatými loukami s vodními a mokřadními společenstvy.	2000	13,2
Jabkenicko (Mladá Boleslav)	Harmonická kulturní krajina s významným borovým a místy i smrkovým zalesněním.	1998	17
Jesenicko (Rakovník)	Lesnatá pramenná oblast (Javornice, Mladotínský potok a jiné) v Rakovnické pahorkatině, řada velkých i malých rybníků, skalní výchozy. Chráněná území (Plaviště a podobně), naučná stezka. Recreace je soustředěna hlavně v oblasti rybníků.	1987	88,3

Jistebnická vrchovina (Benešov)	Kopcovitá oblast s mnoha roztroušenými drobnými osadami. Chudé půdy a členitý terén, převládá zemědělská malovýroba a pastevectví. Časté periglaciální jevy.	1996	45
Kersko (Nymburk)	Aluviální niva Labe se slepými rameny, borové lesy, zatopené vytěžené pískovny. Hustá chatová zástavba.	1990	23,2
Okolí Okoře (Praha-západ, Kladno)	Území s poměrně velkou rozlohou orné půdy s místy se vyskytující mimolesní zelení a stepními loučkami.	1997/1998	11,6
Povodí Kačáku (Kladno, Beroun, Praha-západ)	Převážně lesnaté území Křivoklátské pahorkatiny podél toku Kačáku (Loděnice), protkané sítí turistických cest s naučnou stezkou a chráněnými územími.	1988	46,7
Rymář (Mělník)	Území v blízkosti chráněné krajinné oblasti Kokořínsko s obdobnými charakteristikami. Členitý reliéf s tzv. doly (úzká údolí), inverzní jevy, cenné přírodovědecké lokality.	1994	16
Střed Čech (Praha-západ)	Část povodí řeky Sázavy a Vltavy, převážně lesnaté území, údolní zářezy řek a potoků, vodní nádrž Štěchovice a Slapy. Značný přírodovědný význam - chráněná území, bohatá turistická síť, naučné stezky, značný historický a archeologický význam. Hustá chatová zástavba.	1990	98,9
Třemšín (Příbram)	Horský ráz krajiny s převahou lesní, částečně i lesoplní a polní vegetace.	1997	112,9
Velkopopovicko (Praha-východ)	Povodí Křivoveského a Mokřanského potoka v mozaikovitě zemědělské a lesnaté krajině s velmi slabou chatovou zástavbou.	1993	21,3

Tabulka č.12: Přírodní parky Ústeckého kraje roce 2007

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Bezručovo údolí (Chomutov)	Údolí vodního toku Chomutovky a jejích přítoků - vodní toky a jejich nivy, zachovalé svahové lesní porosty, rašeliniště.	2002	65
Dolní Poohří (Litoměřice)	Jediné území v severních Čechách s uceleným funkčním komplexem ekosystému lužních lesů.	2000	391,3
Doupovská pahorkatina (Chomutov)	Lesy, rozptýlená zeleň s výskytem charakteristické flóry a fauny s podílem zvláště chráněných rostlin a živočichů.	1996	47,3

Džbán (Louny)	Plochá vrchovina s charakteristickou geomorfologií (tektonicky vyzdvižená tabule z křídových usazenin je rozčleněna hlubokými zářezy potoků, v příkrých svazích zářezů vystupují podložní prvohorní sedimenty).	1994	203,8
Lučenská hornatina (Most, Teplice)	Zachovalé lesní porosty-především acidofilní a květnaté bučiny, rašelinné a podmáčené smrčiny, dále vrchoviště, přechodová rašeliniště a horské louky.	2006	144,3
Údolí Prunéřovského potoka (Chomutov)	Území s charakterem vodních toků blízkých přírodě, lesních porostů, rozptýlené zeleni a charakteristickou faunou a florou s vysokým podílem zlášť chráněných druhů rostlin a živočichů.	2000	30
Východní Krušné hory (Ústí nad Labem, Teplice)	Území s většinou podmáčenými až rašelinnými loukami v nivách toků a svahovými horskými loukami s bohatou květenou, včetně druhů chráněných a zasluhující zvláštní pozornost.	1995	40

Tabulka č.13: Přírodní parky kraje Vysočina

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Balinské údolí (Třebíč)	Údolí říčky Balinky s místy meandrujícím tokem	1984	4,3
Bohdalovsko (Žďár nad Sázavou)	Lesní komplex se zachovalými zbytky původních společenstev, řada rybníků přírodního charakteru.	2001	60,4
Čeřínek (Jihlava)	Lesnatý masiv Čeříнку a Čertova hrádku. Zbytky původních lesních porostů na žulovém podkladu, chudé bikové bučiny a suťové lesy. Významná pramenná oblast, na úpatí masivu luční rašeliniště.	1985	23,1
Doubrava (Havlíčkův Brod)	Údolí řeky Doubravy s kamenitým řečištěm a s vysokými biologickými, krajinnými a estetickými hodnotami.	1998	5,6
Melechov (Havlíčkův Brod)	Území s vysokou krajinářskou a přírodovědnou hodnotu a dominantou zalesněného vrcholu Melechova.	1995	32,3
Rokytná (Třebíč)	Výrazně vyvinuté údolí říčky stékající z Českomoravské vrchoviny. Místy skalní útvary.	1996	16,4
Střední Pojihlaví (Třebíč)	Střední část povodí Jihlavy pod vodním dílem Dalešice. Hluboké, místy kaňonovité údolí řeky.	1988	8
Svratecká hornatina (Žďár nad Sázavou)	Vysoce členitý reliéf s malebnou mozaikou rozptýlené zeleně, luk, pastvin, polí a lesů.	1988	246,2

Třebíčsko (Třebíč)	Členitá krajina s typickými skalními výchozy (syenity), mnoho rybníků.	1982	88,6

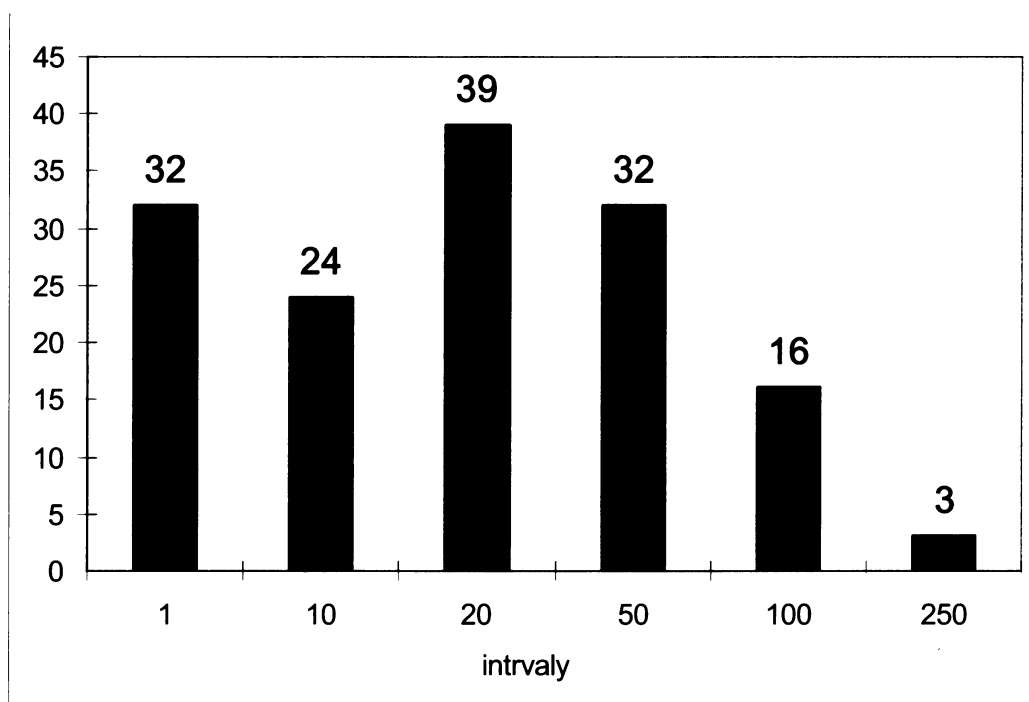
Tabulka č.14: Přírodní parky Zlínského kraje v roce 2007

Název (Okres)	Popis	Vznik	Rozloha v km ²
Chříby (Kroměříž, Uherské Hradiště, Zlín)	Území s velkými lesními komplexy s převahou buku a dubu, s vysokým podílem habru, lípy, javoru a modřínu.	1990/2000	335
Hostýncké vrchy (Kroměříž, Zlín)	Morfologicky pestré území s lesními porosty, částečně v povodí vodárenské nádrže Rajnochovice.	1985/1995	98
Prakšická vrchovina (Uherské Hradiště)	Území s průměrnou lesnatostí s převahou dřevin přírodní dřevinné skladby - dubohabřin, ve východní části teplomilných doubrav.	1999	44,8
Vizovické vrchy (Zlín)	Lesnaté povodí vodárenské nádrže Vlachovice na jižních úbočích Vizovických vrchů.	1988	63,1
Záhlinické rybníky (Kroměříž)	Území lesa Zámeček s přilehlými rybníky, spolu s mokřadními loukami, které se táhnou od Záhlinic k Tlumačovu, tvoří ojedinělý, téměř nenarušený celek.	1995	3
Želechovické paseky (Zlín)	Území s harmonickým uspořádáním přírodních a civilizačních krajinných prvků podle principů pasekářského způsobu hospodaření a využívání krajiny.	2001	10,5

Tabulka č.15: Popisná statistika rozlohy přírodních parků České republiky

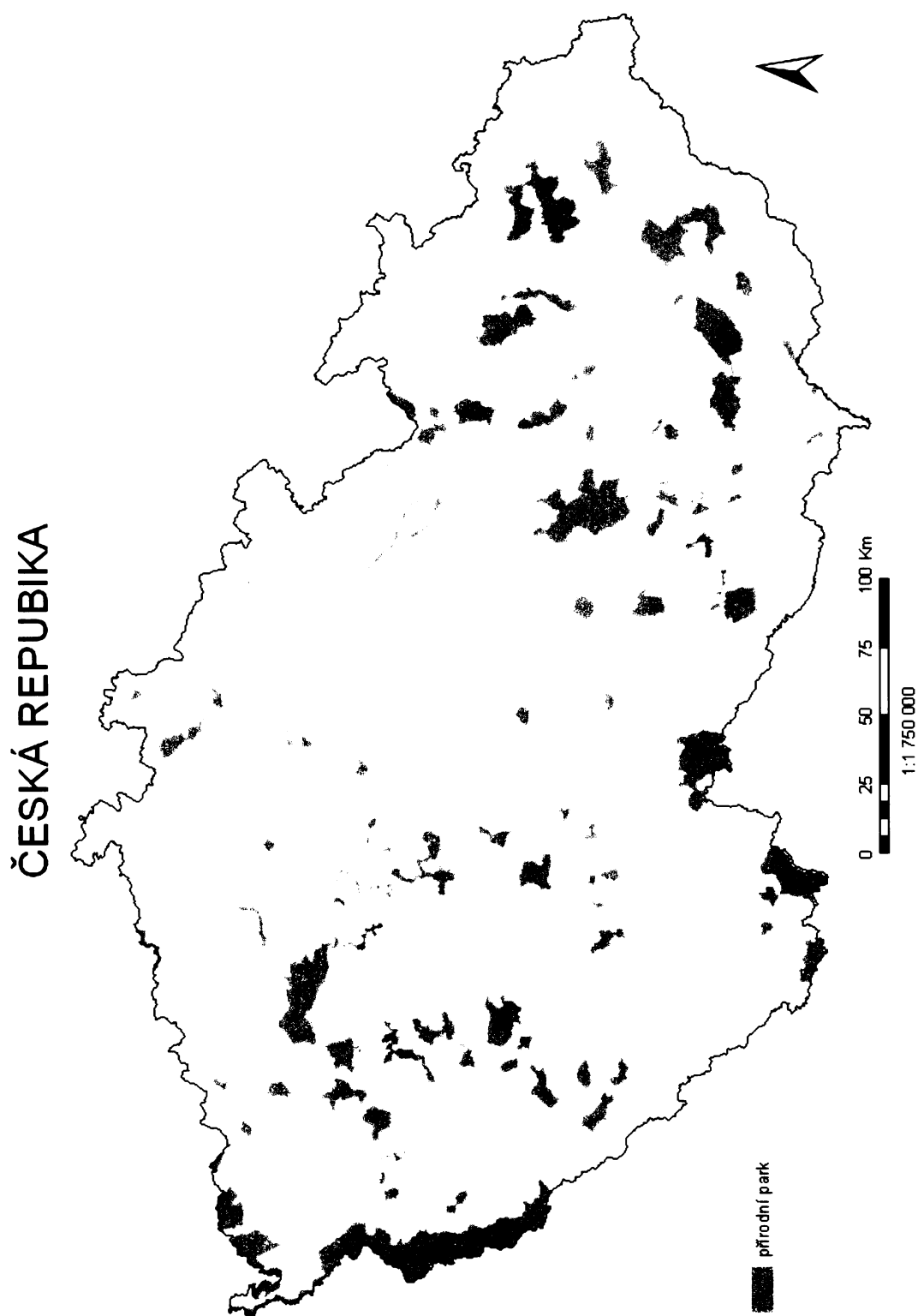
Stř. hodnota	55,5
Medián	31,1
Modus	17
Směr. odchylka	83,5
Rozptyl výběru	6968,9
Rozdíl max-min	748,3
Minimum	1,72
Maximum	750
Součet	8156,0
Počet	147
MAX	750
MIN	1,72

Graf č.1: Histogram podle rozloh přírodních parků v roce 2007

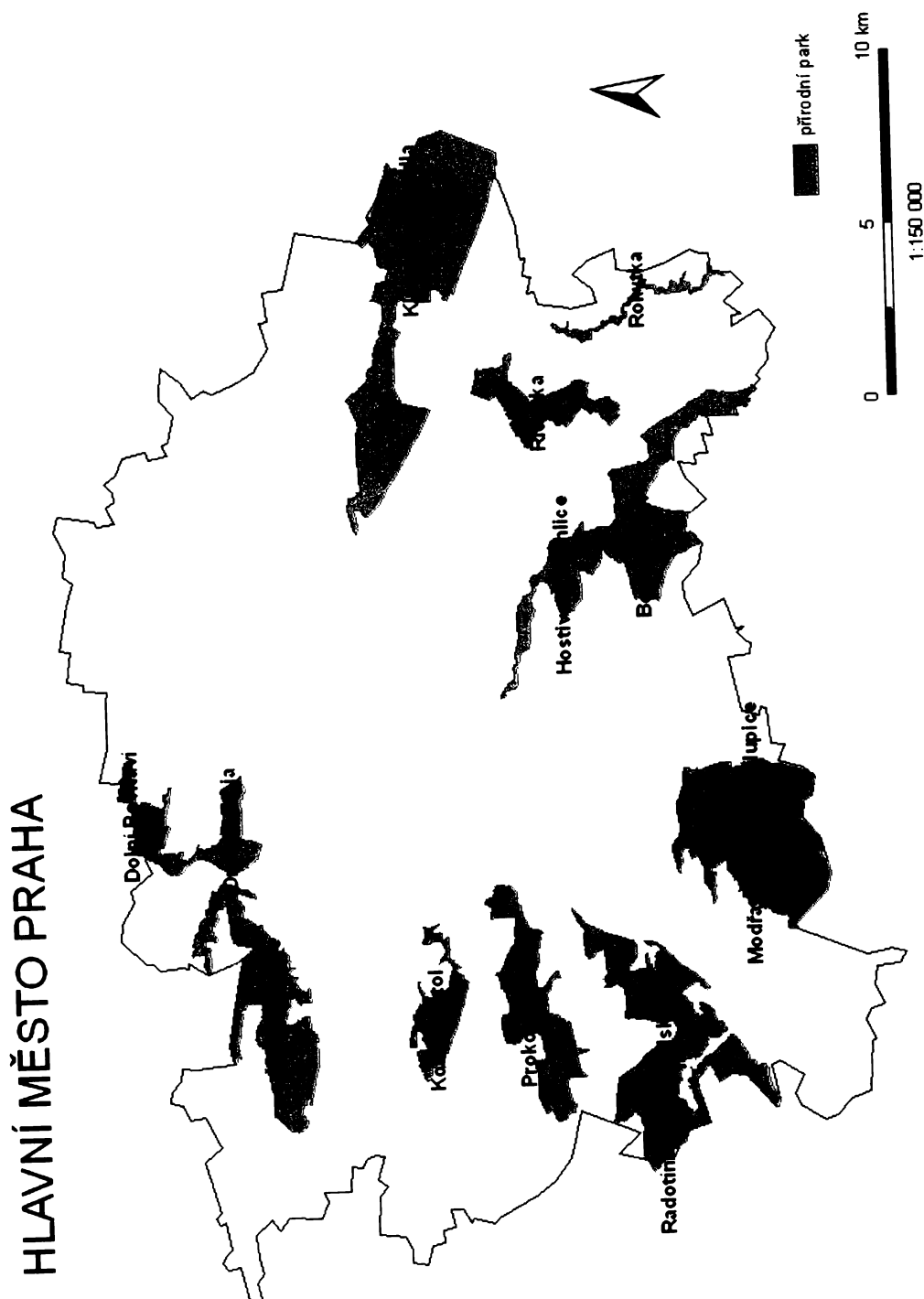

11. MAPOVÉ PŘÍLOHY

Mapa č. 1

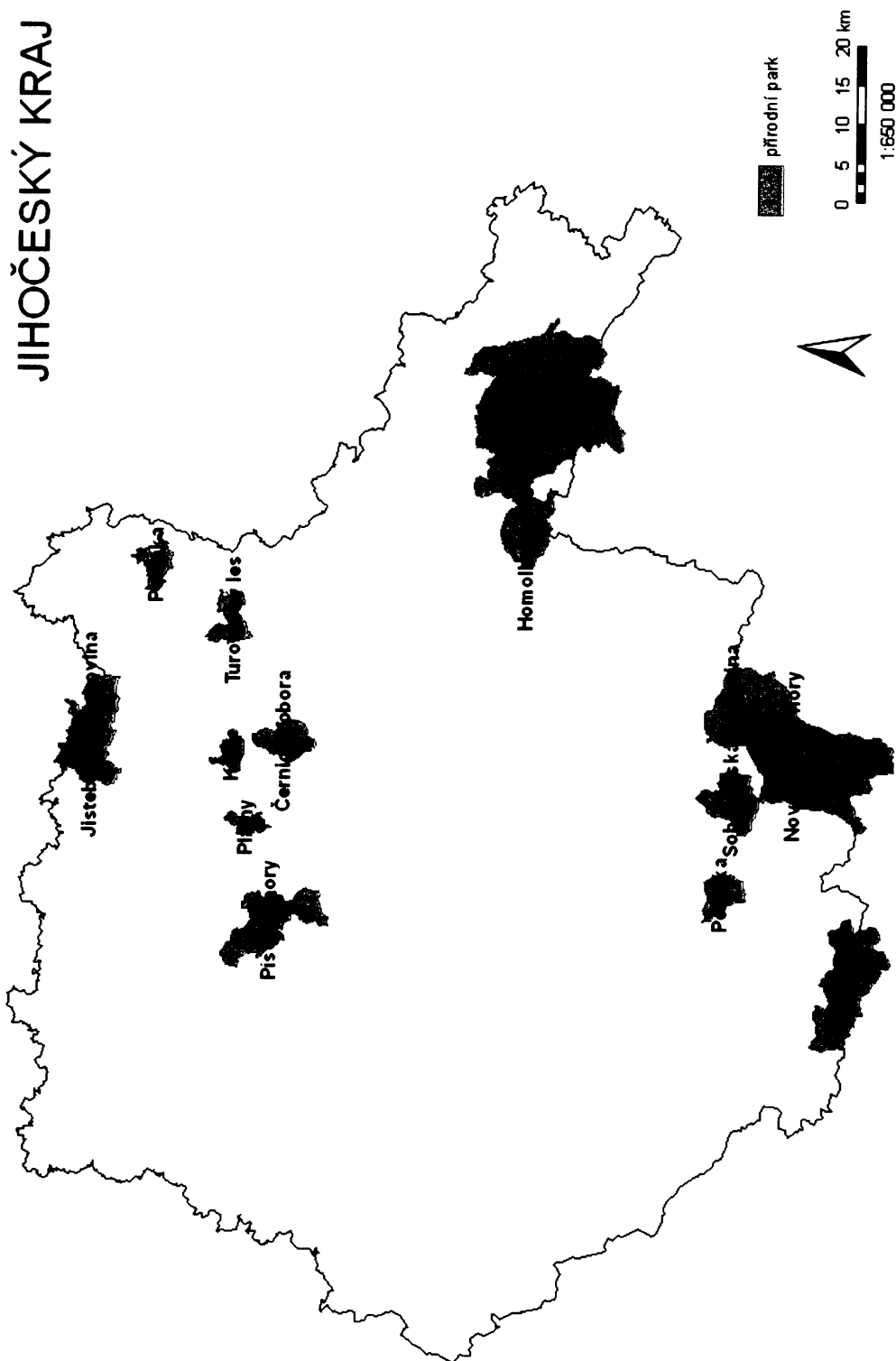

Mapa č. 2

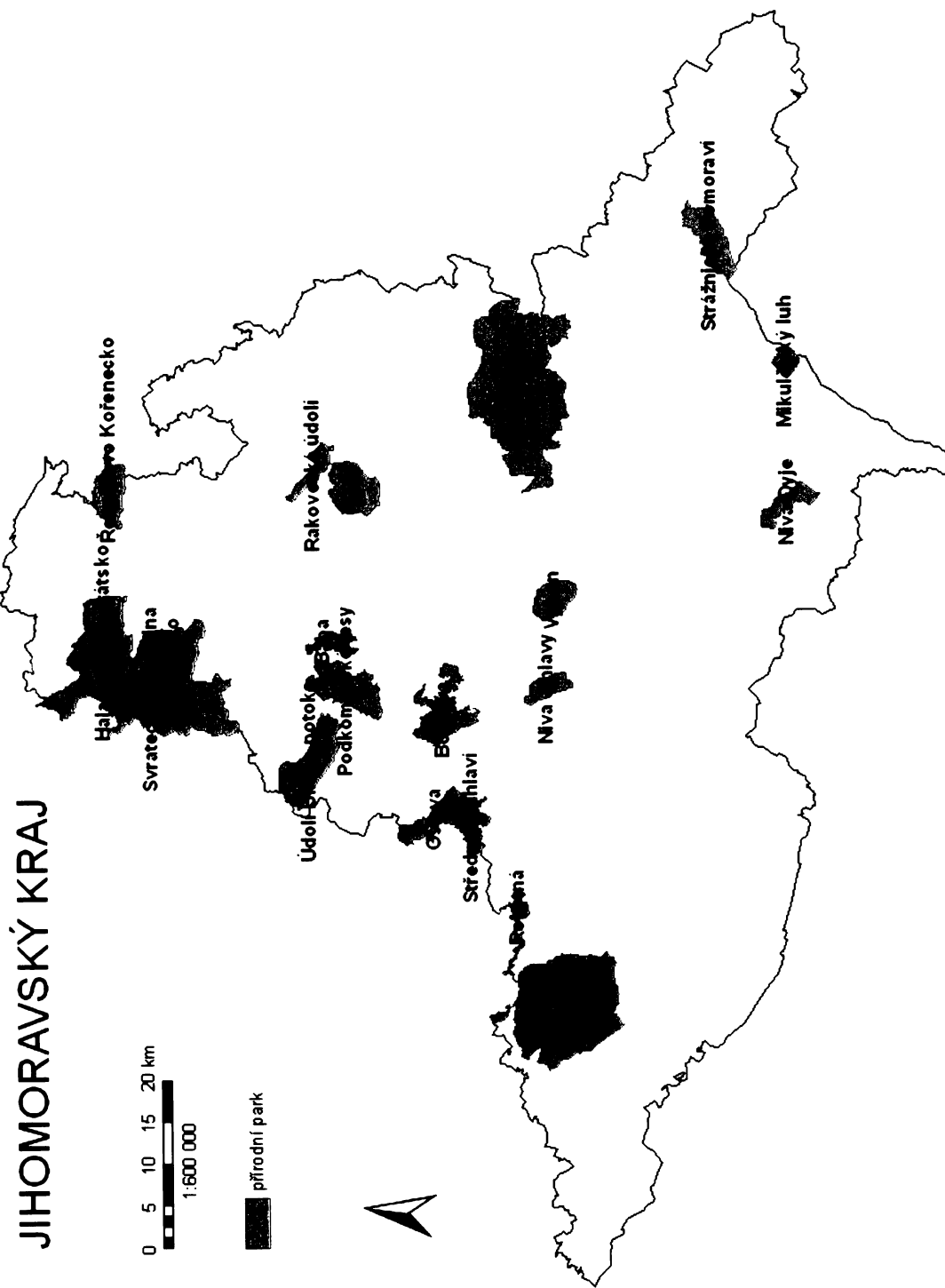

Mapa č. 3

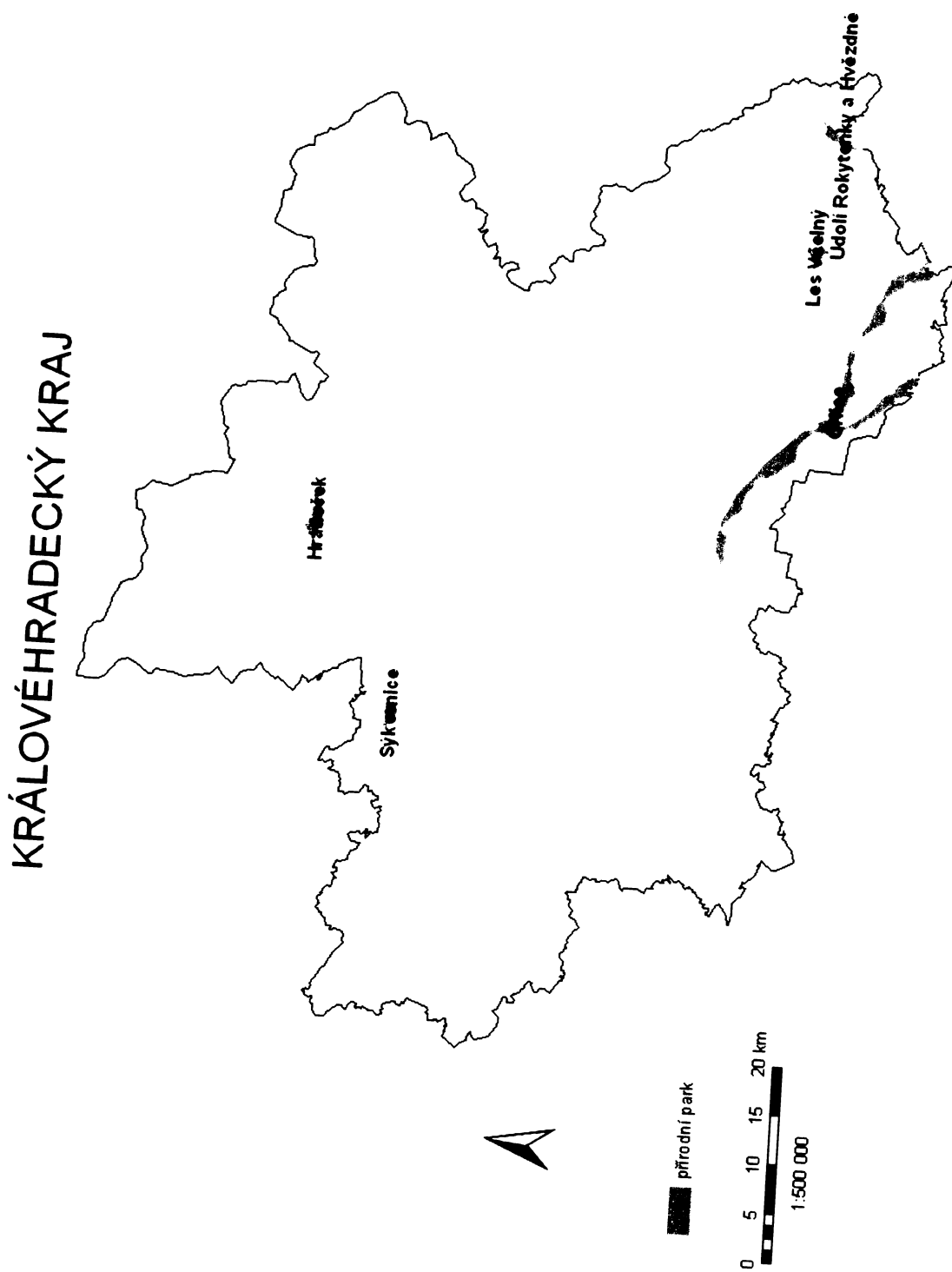
JIHOČESKÝ KRAJ

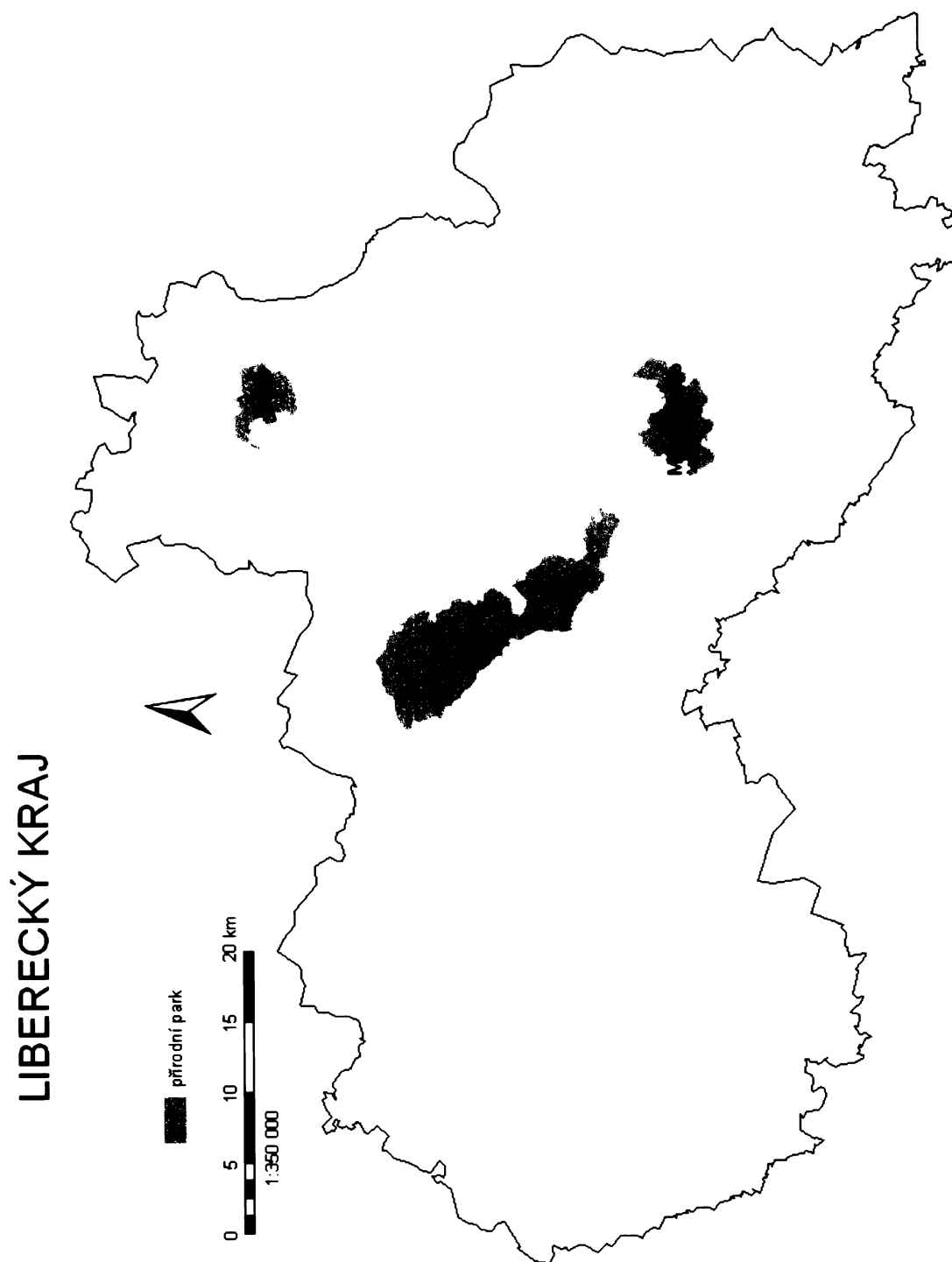
Mapa č. 4

Mapa č. 5

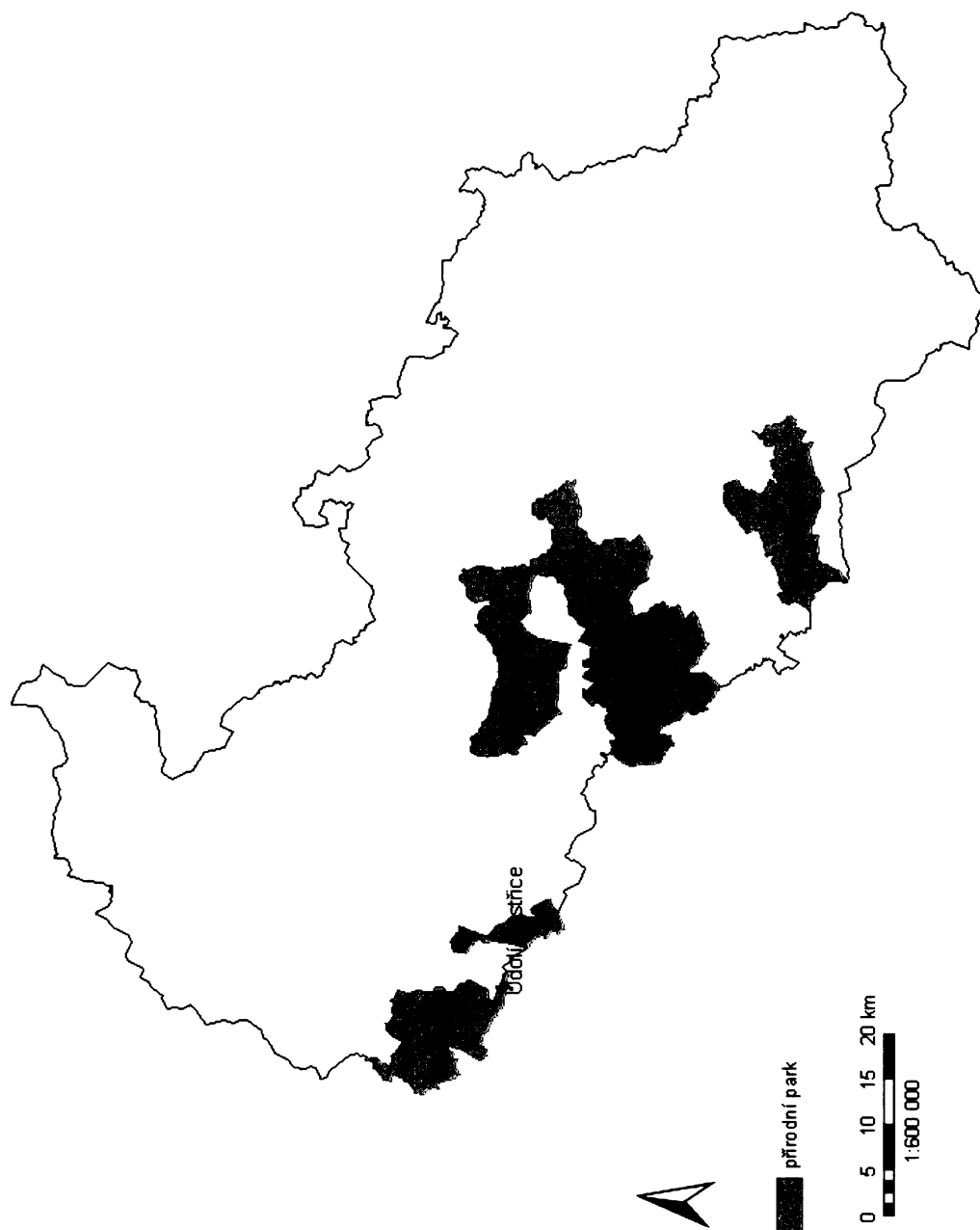

Mapa č. 7

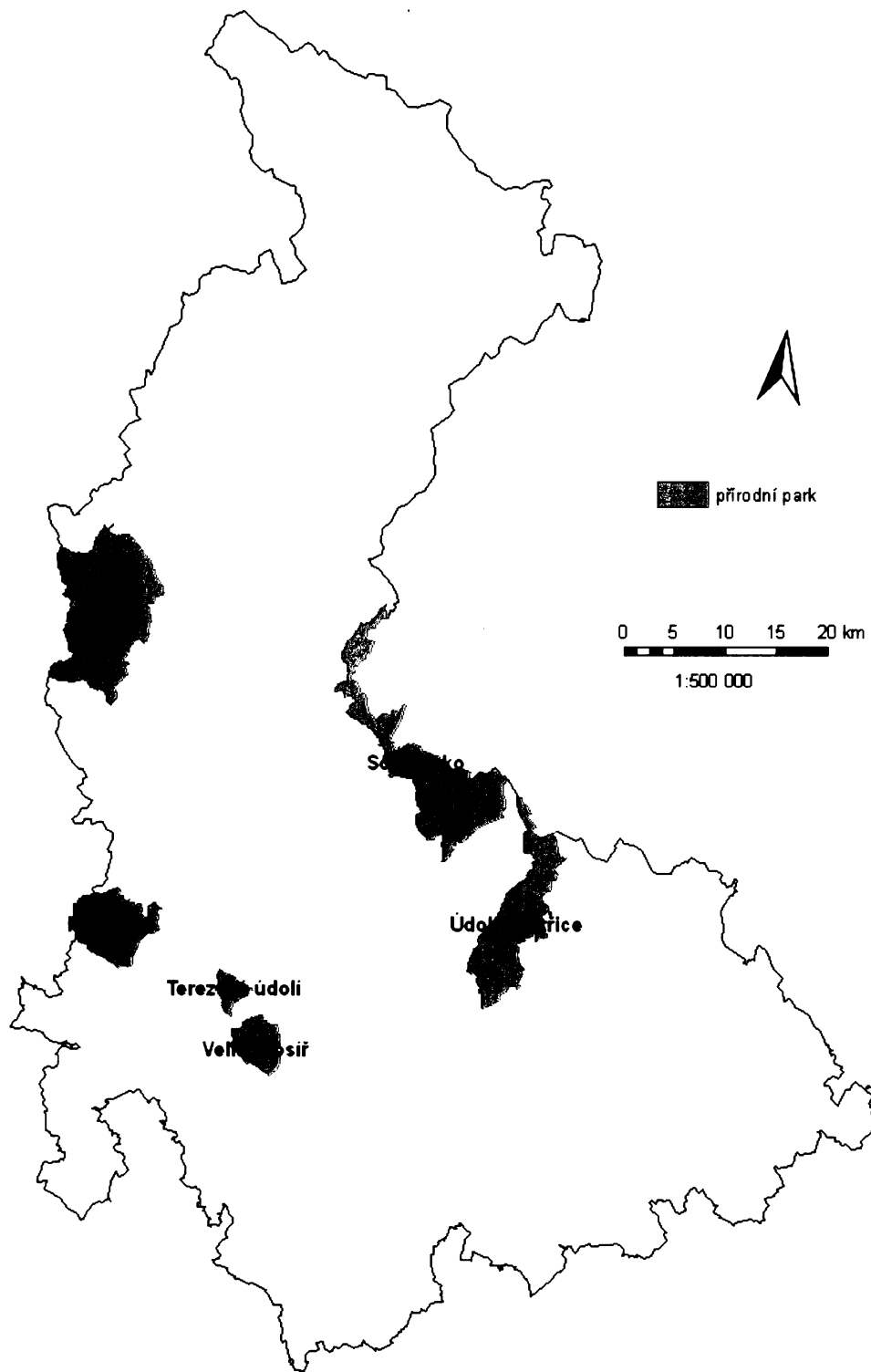
Mapa č. 8

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

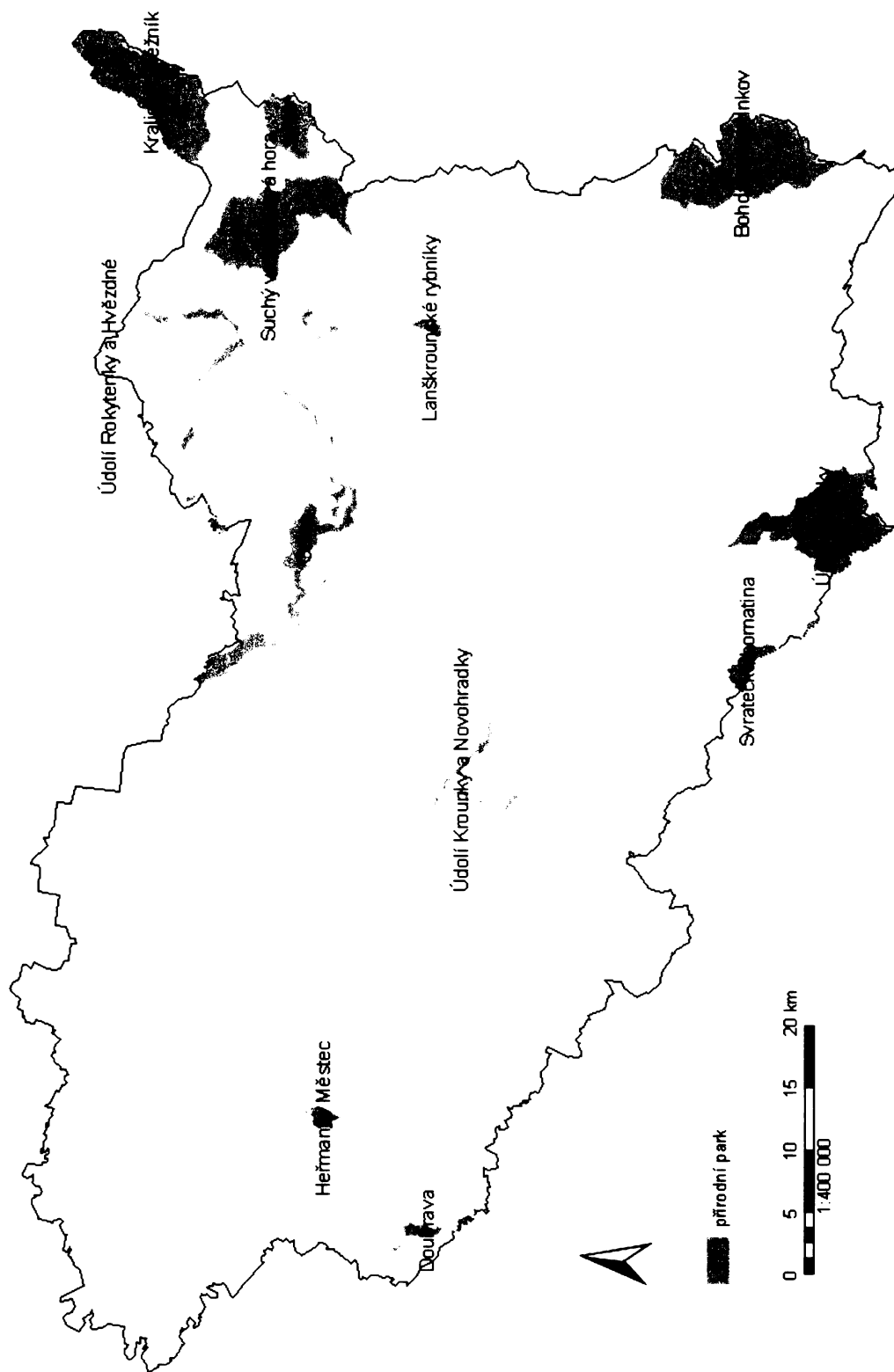
Mapa č. 9

OLOMOUCKÝ KRAJ

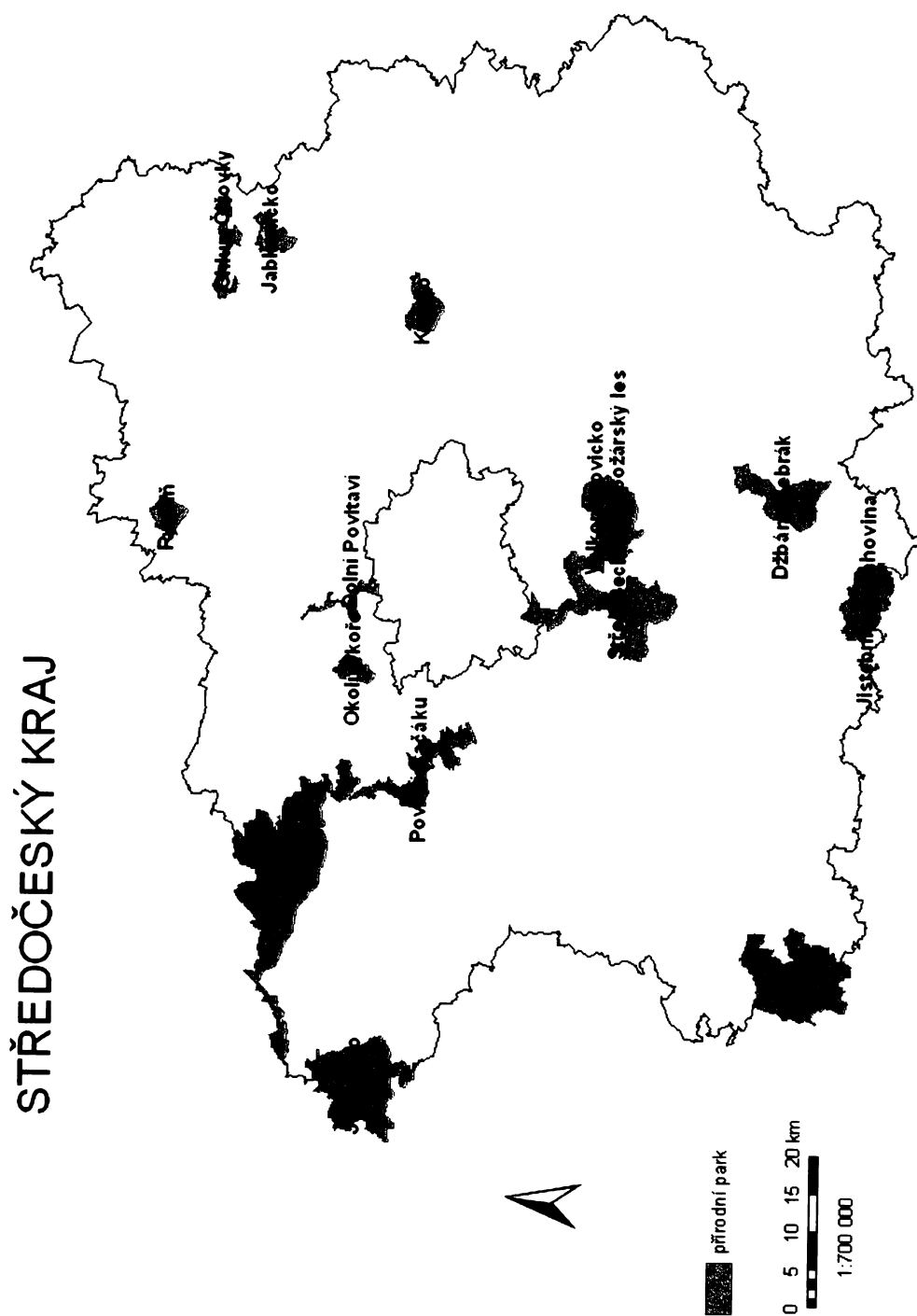

Mapa č. 10

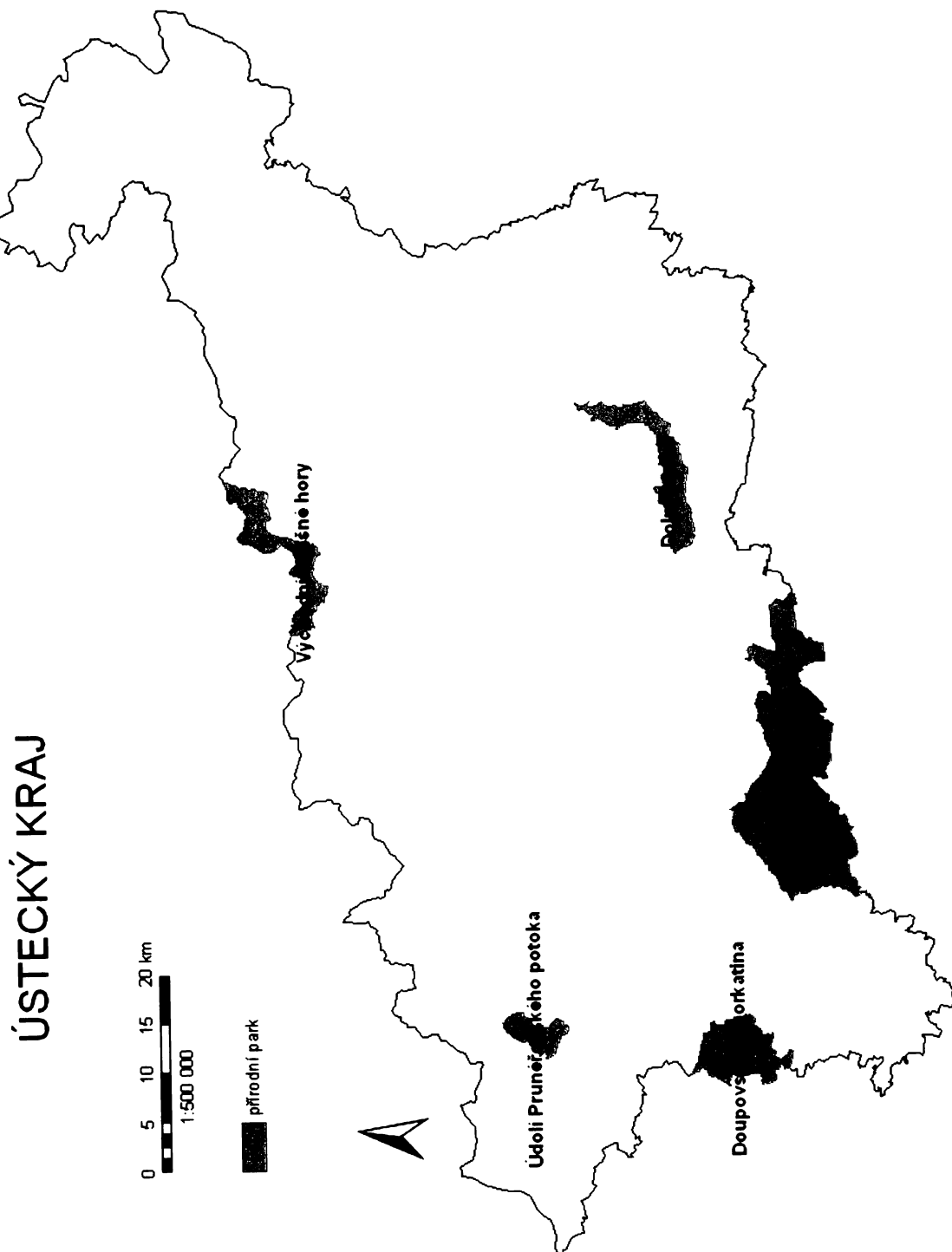
PARDUBICKÝ KRAJ

Mapa č. 12

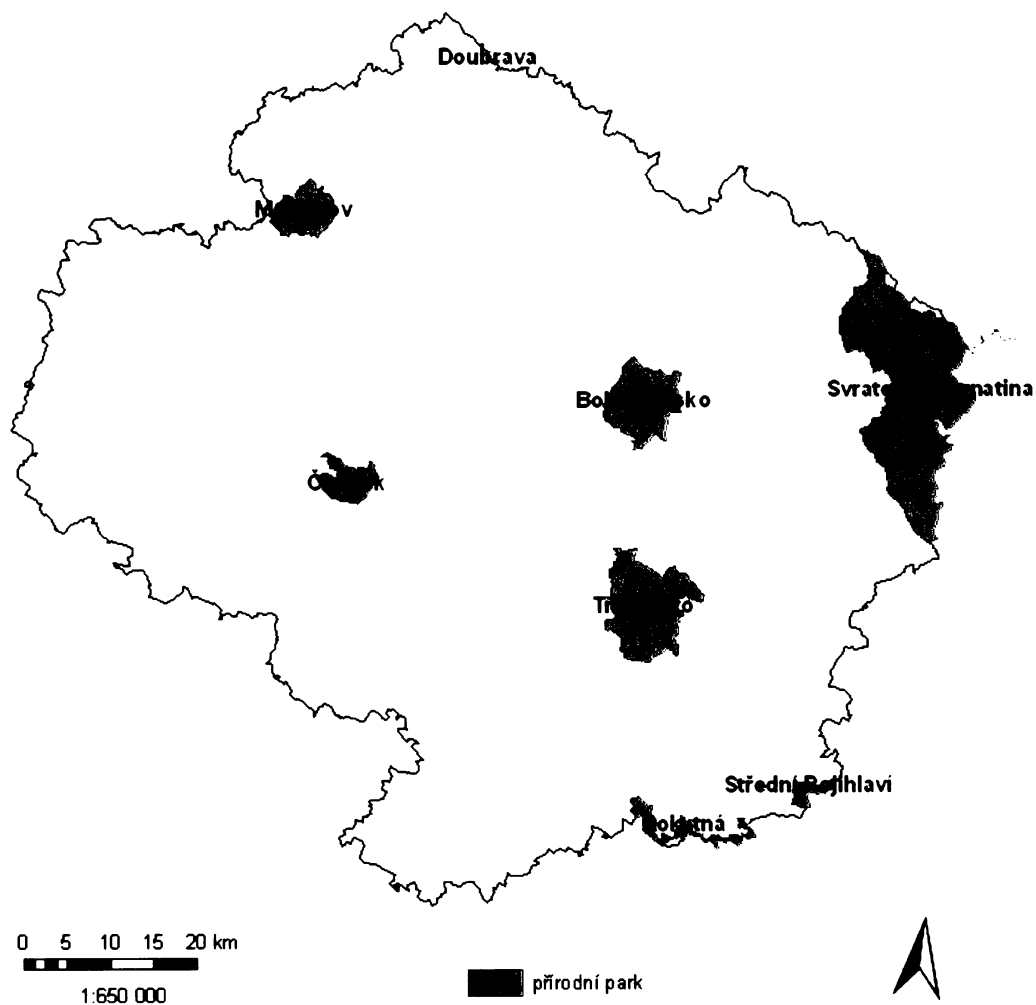

Mapa č. 13

Mapa č. 14

VYSOČINA

Mapa č. 15

